

AKTIA PANKKI OYJ

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE

1.1.-31.12.2016

ANTOLAINAUS JA VARAINHOITO KASVUSSA

TOIMITUSJOHTAJA JUSSI LAITINEN

"Aktian koko vuoden tulos oli heikosta alkuvuodesta huolimatta tyydyttävä. Markkinatunnelmat paranivat Suomessa vuonna 2016, ja kuluttajien luottamus omaan talouteensa vahvistui vuoden loppua kohden. Aktian antolainaus kasvoi 8 prosenttia, ja kasvua oli sekä asuntolainoissa että yritysluotoissa. Varainhoidon myynti ja hallinnoidut varat lisääntyivät onnistuneiden tuotelanseerauksien ja instituutioasiakasfokuksen ansiosta. Palkkiotuotot netto elpyivät vuoden aikana, mutta kasvua ei saavutettu. Negatiivinen korkotilanne painaa korkokatetta edelleen ja asettaa yhä suurempia vaatimuksia toiminnan tehostamiselle. Peruspankkiprojekti on rasittanut tulosta, mutta projekti on nyt loppusuoralla, ja asteittainen käyttöönotto aloitetaan vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä. Aktiassa kehitetään yhä nopeammin mobiileja ratkaisuja, ja uuden digitaalisen lompakon, Aktia Walletin, on ladannut jo yli 30 000 käyttäjää. Aktia uudistuu jatkuvasti, ja pyrimme tarjoamaan asiakkaillemme entistä enemmän ratkaisuja arjen talousasioiden hoidon yksinkertaistamiseksi."

LOKA-JOULUKUU 2016: LIIKEVOITTO 8,6 (11,1) MILJOONAA EUROA

- Konsernin liikevoitto oli 8,6 (11,1) miljoonaa euroa ja voitto 6,5 (8,7) miljoonaa euroa.
- Korkokate heikkeni 3 prosenttia 23,0 (23,7) miljoonaan euroon. Palkkiotuotot netto nousivat 6 prosenttia 20,1 (18,9) miljoonaan euroon.
- Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,10 (0,13) euroa.

TAMMI-JOULUKUU 2016: LIIKEVOITTO 61,5 (64,2) MILJOONAA EUROA

- Konsernin liikevoitto oli 61,5 (64,2) miljoonaa euroa ja voitto 49,3 (51,6) miljoonaa euroa.
- Ilman Visa Europen myynnistä saatuja kertaluonteisia tuottoja konsernin liikevoitto olisi ollut 54,6 (64,2) miljoonaa euroa ja voitto 43,8 (51,6) miljoonaa euroa.
- Korkokate heikkeni 2 prosenttia 95,6 (97,3) miljoonaan euroon. Palkkiotuotot netto olivat 79,7 (80,0) miljoonaa euroa.
- Osakekohtainen tulos (EPS) oli 0,74 (0,78) euroa.
- Hallitus ehdottaa 0,60 euron osinkoa osakkeelta, josta 0,08 euroa johtuu vuoden kertaluonteisista tuotoista.
- Aktian ydinpääoman suhde oli 19,5 (20,7) prosenttia.
- Oma pääoma per osake oli 9,24 (31.12.2015; 9,26) euroa.
- Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista kasvoivat -2,2 (-0,3) miljoonaan euroon.
- NÄKYMÄT 2017 (s.14): Vuoden 2017 liikevoiton arvioidaan jäävän vuoden 2016 tulosta alemmaksi, koska suuria kertaluonteisia tuottoja ei ole odotettavissa.**

TUNNUSLUVUT (milj. euroa)	4Q2016	4Q2015	Δ %	2016	2015	Δ %	3Q2016	4Q/3Q	2Q2016	1Q2016
Korkokate	23,0	23,7	-3 %	95,6	97,3	-2 %	23,9	-4 %	24,1	24,6
Palkkiotuotot netto	20,1	18,9	6 %	79,7	80,0	0 %	20,0	1 %	20,7	18,9
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	50,6	51,9	-2 %	211,4	208,4	1 %	50,9	-1 %	59,4	50,4
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-40,5	-40,5	0 %	-148,4	-144,4	3 %	-34,6	17 %	-36,8	-36,5
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-1,5	-0,3	455 %	-2,2	-0,3	545 %	-0,5	235 %	-0,1	-0,1
Liikevoitto	8,6	11,1	-22 %	61,5	64,2	-4 %	15,8	-46 %	22,4	14,6
Kulu/tuotto-suhde	0,80	0,78	3 %	0,70	0,69	1 %	0,68	18 %	0,62	0,72
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,10	0,13	-23 %	0,74	0,78	-5 %	0,19	-47 %	0,27	0,18
Oma pääoma / osake (NAV) ¹ , euroa	9,24	9,26	0 %	9,24	9,26	0 %	9,35	-1 %	9,15	9,56
Oman pääoman tuotto (ROE), %	4,2	5,4	-21 %	8,0	7,9	2 %	8,4	-49 %	11,6	7,6
Ydinpääoman suhde ¹ , %	19,5	20,7	-6 %	19,5	20,7	-6 %	19,2	2 %	19,7	19,5
Vakavaraisuusaste ¹ , %	26,3	27,1	-3 %	26,3	27,1	-3 %	25,5	3 %	26,2	25,6
Osinko / osake (hallituksen ehdotus)				0,60*	0,64**	-6 %				
Arvon alentumistappiot luotoista/koko luottokanta, %	0,03	0,00	-	0,04	0,01	300%	0,01	200%	0,00	0,00

1) Kauden lopussa.

* Osinko 0,60 euroa osakkeelta, josta 0,08 euroa johtuu vuoden kertaluonteisista tuotoista. ** Sisältää pääoman palautuksen, 0,10 euroa osakkeelta

Tilinpäätöstiedote 1.1.-31.12.2016 on käännös alkuperäisestä ruotsinkielisestä tiedotteesta "Bokslutskommuniké 1.1-31.12.2016". Jos eroavaisuuksia ilmenee, ruotsinkielinen versio on määrävä.

Tulos

1.10.–31.12.2016

Tulos 10-12/2016

Konsernin liikevoitto oli 8,6 (11,1) miljoonaa euroa. Konsernin voitto oli 6,5 (8,7) miljoonaa euroa.

Tuotot

Konsernin tuotot laskivat 2 prosenttia 50,6 (51,9) miljoonaan euroon.

Neljjänneksen korkokate oli 23,0 (23,7) miljoonaa euroa. Pankin otto- ja antolainauksen korkokate nousi 3 prosenttia 14,8 (14,4) miljoonaan euroon. Neljänneksen tulokseen sisältyy yksittäinen suuri -1,0 miljoonan euron korkosaamisen palautus. Korkoriskien hallinnassa käytetään johdannaisia ja kiinteäkorkoisia sijoituksia. Nämä Aktia Pankin korkoriskin rajoittamiseksi tekemät suojaustoimet, mukaan lukien vuonna 2012 puretut korkojohdannaiset, paransivat korkokatetta 8,7 miljoonaa euroa, eli 0,2 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Muun treasury-toiminnan korkokate oli -0,6 (0,4) miljoonaa euroa.

Palkkiotuotot netto nousivat 6 prosenttia 20,1 (18,9) miljoonaan euroon. Rahastoista, varainhoidosta ja arvopaperivälityksestä saadut palkkiotuotot kasvoivat 8 prosenttia 11,9 (11,0) miljoonaan euroon. Kortti- ja muut maksujenvälityspalkkiot nousivat 14 prosenttia 5,2 (4,6) miljoonaan euroon. Kiinteistönvälityksen palkkiotuotot kasvoivat 6 prosenttia 1,8 (1,7) miljoonaan euroon.

Henkivakuutusnetto laski 23 prosenttia 6,1 (8,0) miljoonaan euroon. Lasku johtuu sijoitusten juoksevien nettotuottojen pienenemisestä. Vakuutusnettoon sisältyvät maksutulo, sijoitustoiminnan nettotuotot, maksetut korvaukset ja vakuutusvelan muutos.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot olivat 0,6 (0,1) miljoonaa euroa sisältäen Visa Europan myynnistä Visa Inc. -yhtiölle saadun 1,0 miljoonan euron kertaluonteisen tuoton. Suojauslaskennan nettotulos oli -0,7 (-0,1) miljoonaa euroa. Lasku johtui lähinnä pitkien korkojen noususta.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,9 (1,2) miljoonaa euroa.

Kulut

Konsernin liiketoiminnan kulut olivat ennallaan, 40,5 (40,5) miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen osuus oli 19,7 (20,0) miljoonaa euroa. IT-kulut olivat 8,1 (8,0) miljoonaa euroa ja liiketoiminnan muut kulut olivat 10,8 (10,6) miljoonaa euroa.

Konsernin liikevoitto segmenteittäin

(milj. euroa)	4Q2016	4Q2015	Δ %
Pankkitoiminta	5,2	7,9	-34 %
Varainhoito & Henkivakuutus	5,5	6,7	-18 %
Muut	-2,1	-4,0	48 %
Eliminoinnit	0,0	0,5	-
Yhteensä	8,6	11,1	-22 %

Pankkitoiminnan tulosta rasittivat erityisesti alhaisempi korkokate sekä korkeammat luottojen ja muiden sitoumusten arvonalentumiset.

Varainhoito & Henkivakuutus -segmentin tuloksen lasku johtuu henkivakuutustoiminnan alhaisemmasta sijoitusnetosta.

Keskeiset tapahtumat

1.1.–31.12.2016

Aktialle uusi toimitusjohtaja

Aktia Pankki Oyj:n hallitus nimitti 8.9.2016 Martin Backmanin Aktian uudeksi toimitusjohtajaksi. Backman on diplomi-insinööri ja kauppatieteiden maisteri ja hänellä on vankka kokemus pääomamarkkinoiden johtotehtävistä sekä Suomessa että Ruotsissa. Backman toimii tällä hetkellä Teollisuussijoitus Oy:n toimitusjohtajana. Hän aloittaa toimitusjohtajana 6.3.2017, ja Jussi Laitinen jatkaa toimessa siihen saakka.

Aktia Hypoteekkipankin vähemmistöosuusien hankinta

Aktia Pankki ilmoitti lokakuussa 2015 tehneensä sopimuksen pankin tytäryhtiön Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n vähemmistöosuusien ostamisesta. Sopimuksen mukaan osakkeiden luovutus tapahtuisi vuoden 2017 alussa. Toimenpiteet, jotka silloisen suunnitelman mukaan piti toteuttaa ennen luovutusta, on myyjien ja ostajan arvion mukaan kuitenkin jo toteutettu riittävässä määrin, ja osakkeiden luovutukset tehtiin 23.9.2016. Liiketoimen loppuun saattamisella ei ollut olennaista vaikutusta Aktian vakavaraisuuteen tai vuoden 2016 tulokseen. Aktia Pankki Oyj:n hallitus hyväksyi lokakuussa 2016 sulautumissuunnitelman Aktia Hypoteekkipankin sulautumisesta emoyhtiö Aktia Pankkiin. Sulautuminen toteutetaan vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä.

Uuden peruspankin asteittainen käyttöönotto aloitetaan vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä

Uuden peruspankkijärjestelmän asteittainen käyttöönotto aloitetaan vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä.

Peruspankkiprojektin kokonaiskustannusten siirtymiskuluineen odotetaan olevan yli 65 miljoonaa euroa ja aktivoitujen investointikulujen yhteensä noin 55 miljoonaa euroa. Joulukuun 2016 lopussa aktivoitujen investointikulut olivat 54 miljoonaa euroa.

Uusi peruspankki mahdollistaa prosessien tehostamisen ja ajanmukaiset toimintatavat. Se muodostaa myös alustan digitaalisten palvelujen edelleen kehittämiseksi.

Asteittainen käyttöönotto nostaa juoksevia IT-kuluja vuoden 2017 ensimmäisellä neljänneksellä. Uuden peruspankkijärjestelmän tuomat kustannussäästöt realisoituvat asteittain vuoden 2017 toisesta neljänneksestä alkaen.

Visa Europen myynti toi Aktialle kertaluonteisia tuottoja

Visa Europen myynti Visa Inc. -yhtiölle 21.6.2016 toi 6,9 miljoonaa euron kertaluonteiset tuotot. Suoritetun käteismaksun lisäksi Aktia sai Visa Inc. -yhtiön etuoikeusosakkeita, joiden markkina-arvo 31.12.2016 oli 1,1 miljoonaa euroa. Osakkeet on laskennallisten verojen vähentämisen jälkeen kirjattu käyvän arvon rahastoon. Aktia Pankki oli Visa Europen osakas ja välitti Visa Europen korttipalveluja. Kaupan yhteydessä maksetun vastikkeen lisäksi voidaan 4–12 vuoden päästä maksaa lisäkauppahinta. Aktia Pankki voi myös saada osuuksia kauppahinnoista, jotka maksetaan muille Visan osakkeille, joiden korttituotteita Aktia Pankki on välittänyt. Lopullisen kauppahinnan suuruus riippuu tietyistä juridisista ja muista epävarmuustekijöistä, kuten Visa Europen ja Visa Inc. -yhtiön tulevan toiminnan kannattavuudesta, Visa Inc. -osakkeen kurssin kehityksestä, dollarin kurssin kehityksestä, eräiden oikeudenkäyntien lopputuloksista ym.

Aktiassa käytiin yhteistoimintaneuvottelut

Aktia Pankki Oyj:n myyntiorganisaatioissa käytiin yt-neuvottelut tammi–helmikuussa 2016. Neuvottelut johtivat henkilöstön supistumiseen noin 55 henkilöllä. Henkilöstövähennyksestä aiheutui noin 1,4 miljoonaa euron kertaluonteinen kulu, josta 1 miljoonaa euroa kirjattiin vuoden 2015 viimeiselle neljännekselle ja 0,4 miljoonaa euroa vuoden 2016 ensimmäiselle neljännekselle. Vuositasolla kustannussäästön lasketaan olevan noin 2 miljoonaa euroa.

Aktia Henkivakuutus on siirtynyt soveltamaan Solvenssi II:n mukaisia siirtymäsäännöksiä

Finanssivalvonta on antanut Aktia Henkivakuutus Oy:lle luvan soveltaa vastuvelan laskemiseen siirtymäkauden säännöksiä 1.1.2016 voimaan tulleen Solvenssi II -säännösten puitteissa. Siirtymäsäännökset huomioiden vakavaraisuusaste on 179,4 prosenttia vakavaraisuusvaateesta (SCR), kun vastaava vakavaraisuusaste 31.12.2015 oli 175,8 prosenttia. Finanssivalvonnan lupa ei vaikuta Aktia Pankki -konsernin vakavaraisuuteen, liikevoittoon tai osingonmaksukykyyn.

Toiminta

1.1.-31.12.2016

Toimintaympäristö

Pitkittynyt alhaisen kasvun ja negatiivisen korkoympäristön kausi on heikentänyt pankkisektorin kannattavuutta ja institutionaalisten sijoitusmarkkinoiden tuottoa. Euroopassa poliittinen epävarmuus jatkuu niin brexitiin kuin Ranskan, Alankomaiden ja Saksan tulevien vaalien ympärillä. Eurooppaa varjostaa myös pakolaiskriisi. Samaan aikaan monissa Euroopan maissa odotetaan BKT-kasvun vahvistuvan.

Tilastokeskuksen mukaan joulukuun inflaatio oli 1,0 (-0,2) prosenttia. Marraskuussa se oli 0,7 (-0,2) prosenttia ja lokakuussa 0,5 (-0,3) prosenttia. Inflaation nousuun vaikutti muun muassa ajoneuvoveron, sairaalamaksujen, hammaslääkäripalkkioiden ja omakotitalokiinteistön kuluttajahintojen kallistuminen. Vuoden 2016 keskimääräinen inflaatio oli 0,4 prosenttia.

Kuluttajien luottamus talouteen vahvistui edelleen syksyn aikana, ja joulukuussa indeksi oli 19,5 (2,4). Näin vahva kuluttajien luottamus oli viimeksi helmikuussa 2011. Kuluttajien luottamus oli lokakuussa 15,8 (1,3), ja se nousi marraskuussa 17,6:een (4,7). Pitkän ajan keskiarvo oli 11,7. *(Tilastokeskus)*

Vuoden viimeisellä neljänneksellä asuntojen hinnat nousivat Suomessa 1,2 prosenttia verrattuna samaan ajanjaksoon edellisenä vuonna. Pääkaupunkiseudulla hinnat nousivat 2,6 prosenttia ja muualla Suomessa ne laskivat 0,1 prosenttia. *(Tilastokeskus)*

Työttömyys väheni edellisvuodesta, ja se oli joulukuussa 7,9 (9,2) prosenttia. Työllisiä oli 34 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuoden viimeisellä neljänneksellä työttömyys oli 8,0 prosenttia eli noin 0,7 prosenttiyksikköä edellisvuoden vertailukautta alhaisempi. *(Tilastokeskus)*

OMX Helsinki 25 -indeksi nousi noin 13 prosenttia vuonna 2016, kun taas pohjoismaista pankkisektoria kuvaava indeksi kehittyi vahvemmin, nousua noin 17 prosenttia. Aktian A-osakkeen kurssi laski vuoden aikana noin 4 prosenttia.

Tunnusluvut Muutos edellisvuodesta	2017E*	2016E*	2015
BKT-kasvu, %			
Maailma	3,5	3,1	3,2
Euroalue	1,5	1,6	1,6
Suomi	1,0	0,9	0,2
Kuluttajahintainflaatio, %			
Euroalue	1,0	0,3	0,0
Suomi	1,0	0,3	-0,2
Muut tunnusluvut, %			
Asuntojen reaaliarvon kehitys Suomessa ¹	0,9	0,9	-0,6
Työttömyys Suomessa ¹	8,6	8,8	9,3
Korot², %			
EKP:n ohjauskorko	0,00	0,00	0,00
10 vuoden korko, Suomi	0,60	0,40	0,92
Euribor 12 kk	-0,05	-0,05	0,06
Euribor 3 kk	-0,30	-0,30	-0,13

* Aktian pääekonomistin ennuste 23.1.2017

¹ vuosikeskiarvo

² vuoden lopun tilanne

Luottoluokitus

Standard & Poor's nosti 16.11.2016 arvionsa Aktia Pankki Oyj:n näkymistä vakaiksi (aiemmin negatiiviset) ja vahvisti samalla pitkäaikaisen varainhankinnan luottoluokitukseksi A- ja lyhytaikaisen varainhankinnan luottoluokitukseksi A2.

Moody's Investors Service nosti 4.7.2016 Aktia Pankki Oyj:n näkymät positiivisiksi (aiemmin vakaat). Aktia Pankin luottoluokitus pysyi ennallaan seuraavasti: pitkäaikainen varainhankinta A3, lyhytaikainen varainhankinta P-2 ja taloudellinen vahvuus C-. Pankin Baseline Credit Assessment (BCA) pysyi myös muuttumattomana (baa2).

Moody's Investors Servicen Aktia Pankin pitkäaikaisten kiinteistövuokdelisten joukkovelkakirjalainojen (covered bonds) luottoluokitus on Aaa.

	Pitkäaikainen varainhan- kinta	Lyhytaikainen varainhan- kinta	Näky- mät	Covered bonds
Moody's Investors Service	A3	P-2	pos	Aaa
Standard & Poor's	A-	A-2	vakaa	-

Tulos 1–12/2016

Konsernin liikevoitto oli 61,5 (64,2) miljoonaa euroa. Konsernin voitto oli 49,3 (51,6) miljoonaa euroa.

Tuotot

Konsernin tuotot kasvoivat 1 prosentin 211,3 (208,4) miljoonaan euroon.

Markkinakorot laskivat edelleen vuoden aikana, ja korkokate heikkeni 2 prosenttia 95,6 (97,3) miljoonaan euroon. Perinteisen otto- ja antolainauksen korkokate parani 6 prosenttia 60,8 (57,4) miljoonaan euroon. Korkorisien hallinnassa käytetään johdannaisia ja kiinteäkorkoisia sijoituksia. Niiden osuus korkokatteesta nousi 35,4 (32,3) miljoonaan euroon. Muun treasury-toiminnan korkokate laski -0,6 (7,7) miljoonaan euroon.

Palkkiotuotot netto olivat samalla tasolla kuin vuotta aiemmin, 79,7 (80,0) miljoonaa euroa. Rahastoista, varainhoidosta ja arvopaperivälityksestä saadut palkkiotuotot supistuivat 1 prosentin 44,1 (44,8) miljoonaan euroon. Kortti- ja muut maksujenvälityspalkkiot kasvoivat 6 prosenttia 20,4 (19,2) miljoonaan euroon. Kiinteistönvälityksen palkkiotuotot kasvoivat 6 prosenttia 7,1 (6,7) miljoonaan euroon.

Henkivakuutusnetto oli 24,7 (24,9) miljoonaa euroa. Vakuutustekninen tulos oli edellisvuotta parempi, mutta sijoitusnetto heikentyi.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot olivat 8,3 (3,7) miljoonaa euroa. Tilikauteen sisältyy 6,9 miljoonan euron kertaluonteinen tuotto Visa Europan myymisestä Visa Inc. -yhtiölle. Suojauslaskennan nettotulos oli -2,0 (-0,1) miljoonaa euroa, ja siihen sisältyy 1,6 miljoonaa euroa Hypoteekkipankin alasarjoon liittyviä kuluja.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 3,1 (2,8) miljoonaa euroa.

Kulut

Liiketoiminnan kulut kasvoivat 3 prosenttia 148,4 (144,4) miljoonaan euroon.

Henkilöstökulut olivat 72,3 (72,7) miljoonaa euroa. IT-kulut nousivat 6 prosenttia 28,4 (26,9) miljoonaan euroon korkeampien käyttökustannusten ja uuden peruspankin käyttöönoton viivästymisen vuoksi. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 8 prosenttia 39,6 (36,8) miljoonaan euroon. Kulujen nousuun vaikuttivat uuden peruspankin käyttöönottoon liittyvät koulutuspanostukset, korttien tuotantokustannukset, ostetut neuvontapalvelut ja markkinointikulut.

Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistot olivat 8,2 (8,1) miljoonaa euroa.

Luottojen ja muiden sitoumusten arvonalentumiset

Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat -2,2 (-0,3) miljoonaa euroa. Vertailukauteen sisältyi aiemman, yksittäistä suurehkoa asiakaskokonaisuutta koskevan arvonalentumisen palautus.

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Konsernin taseen loppusumma oli joulukuun lopussa 9 486 (9 882) miljoonaa euroa.

Likviditeetti

Aktia Pankin likviditeettisalkku, joka koostuu korkosijoituksista, oli 1 794 (2 295) miljoonaa euroa. Likviditeettisalkkua oli rahoitettu repo-kaupoilla yhteensä 146 (163) miljoonan euron arvosta.

Pankkikonsernin likviditeettipuskuri vastasi joulukuun lopussa arviota noin 40 kuukauden ulos menevästä tukkurahoituksen rahavirrasta.

Aktia Pankki on sitoutunut takaamaan tytäryhtiö Aktia Hypoteekkipankin maksuvalmiuden 20 (aiemmin 550) miljoonaan euroon saakka.

Maksuvalmiusvaatimus (LCR) oli 209 prosenttia.

Maksuvalmiusvaatimus (LCR)	31.12.2016	31.12.2015
LCR %	209 %	275 %

LCR on laskettu Euroopan komission lokakuussa 2014 julkaiseman asetuksen mukaisesti.

Ottolainaus

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille kasvoivat 4 164 (3 922) miljoonaan euroon vastaten 3,7 (3,8) prosentin talletusmarkkinaosuutta.

Aktia-konsernin liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjalainojen kokonaismäärä oli 2 477 (3 033) miljoonaa euroa. Liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista 118 (776) miljoonaa euroa oli Aktia Hypoteekkipankin liikkeeseen laskemia kiinteistövakuudellisia lainoja. Aktia Pankin osalta vastaava määrä oli 1 567 (1 514) miljoonaa euroa. Aktia Pankin katettujen joukkovelkakirjaemissioiden vakuudeksi oli joulukuun lopussa varattu lainoja 2 103 miljoonan euron edestä.

Aktia Pankin liikkeeseen laskemat sijoitustodistukset olivat vuoden lopussa 0 (12) miljoonaa euroa. Aktia Pankki laski kauden aikana liikkeeseen uusia debentuurilainoja yhteensä 49 miljoonaa euroa.

Antolainaus

Konsernin antolainaus yleisölle oli joulukuun lopussa 5 717 (5 856) miljoonaa euroa, laskua 139 miljoonaa euroa. Aktian oma luottokanta kasvoi 416 miljoonaa euroa (8 prosenttia) 5 499 (5 083) miljoonaan euroon. Säästöpankkien ja POP-pankkien välittämien lainojen kanta Hypoteekkipankissa väheni 72 prosenttia 219 (774) miljoonaan euroon.

Kotitalouksien osuus koko luottokannasta, mukaan lukien säästöpankkien ja POP-pankkien välittämät hypoteekkilainat, oli 4 790 (5 177) miljoonaa euroa eli 83,8 (88,4) prosenttia luottokannasta.

Asuntolainakanta oli 4 482 (4 736) miljoonaa euroa, josta kotitalouksien osuus oli 4 077 (4 453) miljoonaa euroa. Aktian omat uudet lainat yksityistalouksille kasvoivat 14 prosenttia 707 (620) miljoonaan euroon. Aktian markkinaosuus kotitalouksien asuntolainoista oli joulukuun lopussa 4,1 (4,1) prosenttia.

Aktia-konsernin luottokannasta 9,5 (7,1) prosenttia oli yritysluottoja. Luo-

tonanto yrityksille oli yhteensä 543 (414) miljoonaa euroa. Asuntoyhteisöjen luotot olivat 340 (222) miljoonaa euroa eli 5,9 (3,8) prosenttia koko luotokannasta. Aktian luotonanto asuntoyhteisöille lisääntyi kasvustrategian mukaisesti vuoden aikana 53 prosenttia (118 miljoonaa euroa). Yritysluotonannon muu kasvu tulee lähinnä muutamasta suurehkoista kotimaisille yrityksille suunnatusta rahoitusjärjestelystä.

Luottokanta sektoreittain

(milj. euroa)	31.12.2016	31.12.2015	Δ	Osuus,%
Kotitaloudet	4 790	5 177	-388	83,8 %
Yritykset	543	414	128	9,5 %
Asuntoyhteisöt	340	222	118	5,9 %
Voittoa tavoittelemattomat yhdistykset	40	41	-1	0,7 %
Julkisyhteisöt	5	1	4	0,1 %
Yhteensä	5 717	5 856	-139	100,0 %

Rahoitusvarat

Aktia-konsernin rahoitusvarat koostuvat pankkikonsernin likvideettisalkusta ja muista korkosijoituksista, yhteensä 1 794 (2 295) miljoonaa euroa, henkivakuutusyhtiön sijoitussalkusta, 600 (609) miljoonaa euroa, sekä pankkikonsernin kiinteistö- ja osakeomistuksesta, 9 (8) miljoonaa euroa.

Vakuutusvelka

Henkivakuutusyhtiön vakuutusvelka oli 1 162 (1 130) miljoonaa euroa, josta 719 (662) miljoonaa euroa oli sijoitussidonnaista. Korkotuottoinen vakuutusvelka oli 443 (468) miljoonaa euroa.

Oma pääoma

Aktia-konsernin oma pääoma oli 613 (615) miljoonaa euroa. Käyvän arvon rahasto on vuoden aikana supistunut 8 miljoonaa euroa 67 (75) miljoonaan euroon.

Sitoumukset

Taseen ulkopuoliset sitoumukset, jotka koostuvat luottolimiiteistä, muista lainalupauksista ja pankkitakauksista, kasvoivat 202 miljoonaa euroa 528 (326) miljoonaan euroon.

Hallinnoitavat varat

Konsernin hallinnoitavat varat olivat 10 769 (10 133) miljoonaa euroa.

Asiakasvaroihin sisältyvät Varainhoito & Henkivakuutus -segmenttiin kuuluvien tytäryhtiöiden sekä Aktia Pankki yksityispankkitoiminnon hallinnoimat ja välittämät rahastot sekä hallinnoitava pääoma. Jäljempänä olevassa taulukossa esitetään nettovolyymit: luvuista on eliminoitu useiden yhtiöiden yhdessä hallinnoimat asiakasvarat.

Konsernivaroihin sisältyvät treasury-toiminnon hallinnoima pankkikonsernin likvideettisalkku ja henkivakuutusyhtiön sijoitussalkku.

Hallinnoitavat varat

(milj. euroa)	31.12.2016	31.12.2015	Δ %
Asiakasvarat	8 063	7 138	13 %
Konsernivarat	2 706	2 994	-10 %
Yhteensä	10 769	10 133	6 %

Vakavaraisuus

Aktia Pankki -konsernin (Aktia Pankki Oyj ja kaikki tytäryhtiöt lukuun ottamatta Aktia Henkivakuutusta) ydinpääoman suhde oli vuoden lopussa 19,5 (20,7) prosenttia. Ydinpääoma väheni vähennyserien jälkeen 23,7 miljoonaa euroa vuoden aikana. Tämä johtui lähinnä aineettomien hyödykkeiden lisääntymisestä ja muista vähennyseristä. Riskipainotetut sitoumukset vähenivät yhteensä 1,1 miljoonaa euroa. Yritysluotonannossa riskipainotetut sitoumukset kasvoivat tilikauden aikana lisääntyneen luotonannon seurauksena. Samalla asuntolainojen pääomavaatimus on pienentynyt Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n alasajon johdosta.

Aktia Pankki -konsernissa sovelletaan sisäistä riskiluokitusta (IRBA) vähittäis- ja osakevastuiden vakavaraisuusvaadetta laskettaessa. Muihin vastuuryhmiin sovelletaan standardimenetelmää. IRB-menetelmää käytetään yhteensä 56 (58) prosenttiin pankkikonsernin vastuista. Työ sisäisten mallien käyttöön ottamiseksi yritys- ja luottolaitosvastuille jatkuu.

Vakavaraisuus, %	31.12.2016 IRB	31.12.2015 IRB
Pankkikonserni		
Ydinpääoman suhde	19,5	20,7
Ensisijaisen pääoman suhde	19,5	20,7
Omien varojen suhde	26,3	27,1
Aktia Pankki		
Ydinpääoman suhde	16,1	18,6
Ensisijaisen pääoman suhde	16,1	18,6
Omien varojen suhde	21,7	24,6
Aktia Hypoteekkipankki		
Ydinpääoman suhde	193,9	79,5
Ensisijaisen pääoman suhde	193,9	79,5
Omien varojen suhde	193,9	79,5

Pankkitoiminnan vakavaraisuusvaadetta nostettiin vuoden 2015 alussa, kun Suomessa otettiin käyttöön kiinteä lisäpääomavaatimus ja muuttuva lisäpääomavaatimus. Kiinteä lisäpääomavaatimus nostaa vähimmäisvaadetta 2,5 prosenttiyksikköä. Muuttuva lisäpääomavaatimus tulee vaihtelevaan välillä 0,0–2,5 prosenttiyksikköä. Päätöksen mahdollisen muuttuvan lisäpääomavaateen suuruudesta tekee Finanssivalvonnan johtokunta neljännesvuosittain makrovakausanalysinsä perusteella. Viimeisimmän päätöksen (21.12.2016) mukaan pankkien suomalaisille vastuille ei asetettu muuttuvaa lisäpääomavaatimusta eikä makrovakaupolitiikkaa kiristetty muillakaan käytössä olevilla välineillä. Mutta Finanssivalvonnan johtokunta ilmoitti, että se jatkaa valmisteluja 10 prosentin alarajan käyttöön ottamiseksi asuntolainasalkun keskimääräiselle riskipainolle niille luottolaitoksille, jotka soveltavat sisäisiä malleja (IRBA). Raja tulee voimaan 1.7.2017 mennessä. Vuoden lopussa Aktia Pankki -konsernin keskimääräinen riskipaino asuntovakuudellisille vähittäisvastuille oli IRB-menetelmän mukaan 14 (15) prosenttia.

Muuttuva lisäpääomavaade lasketaan vastuiden maantieteellisen jakouman mukaan. Muissa maissa viranomaiset ovat asettaneet korkeampia muuttuvia lisäpääomavaatimuksia. Vaade koskee myös tiettyjä pankkikonsernin likvideettisalkun vastuita. 31.12.2016 Aktia Pankki -konsernin instituutiokohtainen muuttuva lisäpääomavaade oli 0,03 prosenttia vastuiden maantieteellinen jakauma huomioon ottaen. Finanssivalvonta on luottolaitoslain mukaisesti määrittänyt rahoitusjärjestelmän kannalta systeemisesti merkittävät luottolaitokset Suomessa (ns. O-SII-laitokset, Other Systemically Important Institution) ja asettanut niille lisäpääomavaatimukset. Vaateet tulivat voimaan vuoden 2016 alusta. Aktialle ei asetettu O-SII-lisäpääomavaatimusta. Kaikki lisäpääomavaatimukset huomioon ottaen pankkikonsernin vakavaraisuuden vähimmäistaso oli vuoden lopussa 10,53 prosenttia.

Finanssivalvonta asetti 16.12.2016 Aktialle luottolaitostoiminnasta annetun lain nojalla harkinnanvaraisen konsolidoidun lisäpääomavaatimuksen. Vaatimus perustuu valvontaviranomaisen arvioon (nk. SREP). Lisäpääomavaatimus on yhteensä 1,75 prosenttia, ja se kattaa luottoriskiin sisältyvän keskittyneisyysriskin sekä rakenteellisen korkoriskin, koska näille ei aseteta erillisiä pääomavaatimuksia EU:n vakavaraisuusasetuksessa (CRR). Päätöksen mukaan vaatimus tulee täyttää ydinpääomalla. Vaatimus tulee voimaan 30.6.2017 alkaen, ja se nostaa pankkikonsernin vakavaraisuuden minimivaatimusta ja myös konglomeraatin pääomavaadetta.

Aktian tavoite on ylläpitää vähintään 15 prosentin ydinpääoman suhdetta (CET1), mikä ylittää viranomaisten asettamat vaateet selvästi.

Aktia Pankki -konsernin vähimmäisomavaraisuusaste (leverage ratio) oli 4,7 (4,7) prosenttia ja se on laskettu kvartaalin lopun lukujen perusteella.

Vähimmäisomavaraisuusaste*	31.12.2016	31.12.2015
Ensisijainen pääoma	390	413
Vastuut yhteensä	8 206	8 814
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	4,7	4,7

*Vähimmäisomavaraisuusaste on laskettu kvartaalin lopun lukujen perusteella

Henkivakuutusyhtiössä on 1.1.2016 alkaen noudatettu Solvenssi II -direktiiviä, jonka vakavaraisuuden laskemisen määritelmät poikkeavat merkittävästi aikaisemmista vaatimuksista. Suurin muutos on se, että vastuuelka arvostetaan nyt markkina-arvoon. Solvenssi II:n mukaan yhtiö laskee vakavaraisuusvaateen SCR (Solvency Capital Requirement) ja vähimmäisvakavaraisuusvaateen MCR (Minimum Capital Requirement) sekä identifioi Solvenssi II:n puitteissa käytettävissä olevan vakavaraisuuspääoman. Aktia Henkivakuutus käyttää Finanssivalvonnan luvan mukaisesti SCR:n standardikaavaa ja ottaa vakavaraisuuspääoman laskennassa huomioon direktiivin vastuuelkaa koskevan siirtymäsäännön.

Vuoden 2016 lopussa SCR oli 80,6 miljoonaa euroa, MCR 24,4 miljoonaa euroa ja käytettävissä oleva pääoma 144,7 miljoonaa euroa. Näin ollen vakavaraisuusaste oli 179,4 prosenttia. Ilman siirtymäsäännöksiä SCR oli 80,8 miljoonaa euroa, MCR 26,7 miljoonaa euroa ja käytettävissä oleva pääoma 87,9 miljoonaa euroa. Vakavaraisuusaste ilman siirtymäsäännöksiä oli 108,7 prosenttia.

Konglomeraatin vakavaraisuus oli 188,6 (226,7) prosenttia. Rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain mukaan vähimmäisvaade on 100 prosenttia. Vakavaraisuuden lasku johtui vuoden alussa voimaan tulleiden Solvenssi II -säännösten myötä nousseista vakuutustoiminnan pääomavaateista.

Segmenttikatsaus

Aktia Pankin liiketoiminta on jaettu kolmeen segmenttiin: Pankkitoiminta, Varainhoito & Henkivakuutus ja Muut.

Konsernin liikevoitto segmentteittäin

(milj. euroa)	2016	2015	Δ %
Pankkitoiminta	42,2	52,3	-19 %
Varainhoito & Henkivakuutus	21,7	22,0	-1 %
Muut	-3,2	-11,3	72 %
Eliminoinnit	0,7	1,2	-38 %
Yhteensä	61,5	64,2	-4 %

Pankkitoiminta

Pankkitoiminnan vaikutus konsernin liikevoittoon oli 42,2 (52,3) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan tuotot olivat 163,7 (169,2) miljoonaa euroa, josta korkokate oli 95,3 (97,0) miljoonaa euroa. Otto- ja antolainauksen korkokate on nousut oman antolainauksen vahvan kasvun, alhaisempien talletuskorkojen ja jälleenrahoituskustannusten laskun ansiosta. Treasuryyn likvideettisalkun korkotuotot ovat sen sijaan vähentyneet matalien korkojen ja laskeneen tuottotason vuoksi.

Palkkiotuotot netto olivat samalla tasolla kuin edellisvuonna, 65,2 (65,3) miljoonaa euroa. Korttien ja maksujen välityksen palkkiotuotot ovat kasvaneet viime vuodesta, kun taas otto- ja antolainauksen, rahastojen ja varainhoidon sekä vakuutustoiminnan palkkiotuotot ovat pienentyneet. Aktia Kiinteistönvälityksen palkkiotuotot kasvoivat 7,1 (6,7) miljoonaa euroon.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotulos oli 1,4 (3,8) miljoonaa euroa, ja siihen sisältyy 1,6 miljoonaa euroa Hypoteekkipankin alasajon liittyviä kuluja.

Liiketoiminnan kulut olivat edellisvuotta korkeammat, yhteensä 119,3 (116,6) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 57,8 (57,4) miljoonaa euroa. Tietotekniikkaan liittyvät kulut olivat 23,6 (24,1) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut nousivat 32,2 (29,3) miljoonaa euroon. Liiketoiminnan muiden kulujen kasvu liittyy lähinnä korttien valmistuksen kustannusten ja uuden peruspankin käyttöönottokoulutuksen kustannusten nousuun sekä Hypoteekkipankin alasajon yhteydessä maksettua varainsiirtoveroon.

Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat -2,2 (-0,3) miljoonaa euroa. Vertailukauteen sisältyi aiemman, yksittäistä suurehkoa asiakaskokonaisuutta koskevan arvonalentumisen palautus. Vuoden arvonalentumisiin sisältyi 0,4 miljoonaa euron ryhmäkohtaisten varausten kasvu.

Kotitalouksien säästäminen kasvoi 4 412 (4 310) miljoonaa euroon, josta kotitalouksien talletukset olivat 3 032 (3 017) miljoonaa euroa ja kotitalouksien rahastosäästöt 1 380 (1 293) miljoonaa euroa.

Aktian antolainaus kotitalouksille kasvoi 4 580 (4 421) miljoonaa euroon. Aktian välittämien hypoteekkilainojen siirto Aktia Hypoteekkipankista saatettiin loppuun kolmannella neljänneksellä. Luottojen tehostettu siirtäminen välittäjäpankeille vähensi Aktia Hypoteekkipankin yhteenlaskettua antolainausvolyyymiä 638 miljoonaa euroa 219 (857) miljoonaa euroon. Yritysluottokanta kasvoi 543 (414) miljoonaa euroon.

Yksilöllisiä sijoituspalveluja ja lainopillista neuvontaa tarjoavan Aktia Private Bankingin asiakasmäärä on kasvanut 9 prosenttia. Private Bankingin asiakasvarat kasvoivat 12 prosenttia 2 152 (1 923) miljoonaan euroon.

Henkilöasiakkaiden Premium-asiakaskonsepti uudistettiin vuoden 2016 alussa. Premium-asiakkaiden lukumäärä oli vuodenvaihteessa noin 17 100 (13 000).

Varainhoito & Henkivakuutus

Varainhoito & Henkivakuutus -segmentin vaikutus konsernin liikevoittoon oli 21,7 (22,0) miljoonaa euroa.

Segmentin liiketoiminnan kulut olivat samalla tasolla kuin vuotta aiemmin, 46,0 (46,3) miljoonaa euroa. Pääomamarkkinat elpyivät brexitin tuomasta epävarmuudesta ja Yhdysvaltojen presidentinvaaleista, ja niiden kehitys oli positiivista vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Markkinoiden myönteinen kehitys on kääntänyt trendin ylöspäin, mikä on kasvattanut myyntiä ja sen myötä tuottoja. Joulukuun lopussa Aktia Rahastoyhtiön rahastokanta oli kaikkien aikojen korkeimmalla tasollaan, yli 4 miljardia euroa. Varainhoidon palkkiotuotot netto olivat 24,8 (24,5) miljoonaa euroa ja henkivakuutusnetto oli 21,2 (21,6) miljoonaa euroa.

Henkivakuutuksen maksutulo laski edellisvuodesta 36 prosenttia 112,0 (174,4) miljoonaan euroon. Laskun aiheuttivat sijoitussidonnaiset säästöväkkuutukset Aktia Profiilipalvelu ja Allokointipalvelu+. Aktia Profiilipalvelu ja Allokointipalvelu+ muodostavat 56 (66) prosenttia maksutulosta.

Henkivakuutuksen sijoitustoiminnan nettotuotot olivat 17,6 (18,3) miljoonaa euroa. Sijoitusten juoksevan tuoton heikentymistä on kompensoinut sijoitussalkun arvonalentumisten lasku ja korkeammat myyntivoitot. Toiminnan sijoitusten tuotto oli markkina-arvoin 3,6 (1,6) prosenttia.

Liiketoiminnan kulut olivat samalla tasolla kuin edellisvuonna, 24,3 (24,3) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 11,5 (11,4) miljoonaa euroa. Henkivakuutuksen liikekustannussuhde oli hyvällä tasolla, 81,9 (83,8) prosenttia.

Varainhoito & Henkivakuutus -segmentin hallinnoimien asiakasvarojen arvo oli 6 523 (5 788) miljoonaa euroa.

(milj. euroa)	31.12.2016	31.12.2015	Δ %
Aktia Rahastoyhtiö	4 238	3 764	13 %
Aktia Varainhoito	6 796	6 011	13 %
Aktia Henkivakuutus	723	667	8 %
Eliminoinnit	-5 233	-4 655	12 %
Yhteensä	6 523	5 788	13 %

Henkivakuutuksen vakuutusvelka oli 1 162 (1 130) miljoonaa euroa, josta sijoitussidonnainen osuus oli 719 (662) miljoonaa euroa ja korkotuottoinen osuus 443 (468) miljoonaa euroa. Sijoitussidonnainen vakuutusvelka oli edelleen korkea, 62 (59) prosenttia koko vakuutusvelasta. Korkotuottoisen vakuutusvelan keskimääräinen diskonttokorko on 3,5 prosenttia. Vakuutusvelkaan sisältyy 16,0 (16,0) miljoonan euron korkovaraus, jolla on varmistettu tulevan korkovaahteen täytyminen.

Muut

Muut-segmenttiin kuuluvat tietyt Aktia Pankki Oyj:n hallinnolliset toiminnot.

Segmentin vaikutus konsernin liikevoittoon oli -3,2 (-11,3) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan tuotot olivat vuoden aikana 9,0 (-0,5) miljoonaa euroa. Kesäkuussa toteutettu Visa Europan myynti Visa Inc. -yhtiölle toi 6,9 miljoonan euron kertaluonteiset tuotot. Vertailukautta rasittivat 0,9 miljoonan euron myyntitappiot kiinteistöomistuksen myynnistä ja siitä, että Aktia Pankki myi vielä 24 prosenttia Folksam Vahinkovakuutus Oy:n omistuksestaan.

Liiketoiminnan kulut olivat 12,2 (10,8) miljoonaa euroa, josta henkilöstökulut olivat 3,0 (3,8) miljoonaa euroa. Muille segmenteille suoritetun kustannusten allokoinnin jälkeen segmentin IT-kulut olivat 2,7 (0,9) miljoonaa euroa. Kulujen kasvu liittyy etupäässä uuden peruspankin käyttöönoton viivästyntymiseen. Peruspankkijärjestelmän vaihdon vuoksi tehdystä varauksesta purettiin tilikauden aikana 0,9 (1,2) miljoonaa euroa. Joulukuun lopussa varausta oli jäljellä 1,4 (31.12.2015; 2,3) miljoonaa euroa. Poistoja olivat 2,0 (1,6) miljoonaa euroa. Segmentin liiketoiminnan muut kulut olivat 4,6 (4,5) miljoonaa euroa.

Konsernin riskipositiot

Pääoman- ja riskienhallinnan määritelmät ja yleiset periaatteet ovat luetavissa Aktia Pankki Oyj:n vuoden 2015 vuosikertomuksen liitteestä K2, s. 44–59, tai Aktia Pankki Oyj:n Capital and Risk Management Report -raportista (englanniksi) konsernin verkkosivuilla www.aktia.com.

Pankkitoiminnan luotonantoon liittyvät riskit

Yli 90 päivää erääntyneet luotot, mukaan lukien saatavat konkurssiyrittäjiltä ja perintäsaatat, kasvoivat 46 (44) miljoonaa euroon eli 0,79 (0,75) prosenttiin luottokannasta. Luottokantaan sisältyvät myös taseen ulkopuoliset takaussitoumukset.

Kotitalouksien yli 90 päivää erääntyneet luotot olivat 0,67 (0,63) prosenttia koko luottokannasta ja 0,80 (0,71) prosenttia kotitalouksien luottokannasta.

Luotot, joiden maksut olivat 3–30 päivää viivästyneitä, laskivat 57 (76) miljoonaa euroon eli 1,00 (1,29) prosenttiin luottokannasta. Luotot, joiden maksut olivat 31–89 päivää viivästyneitä, olivat 28 (28) miljoonaa euroa eli 0,49 (0,48) prosenttiin luottokannasta.

Hoitamattomat luotot viivästyksen pituuden (vrk) mukaan (milj. euroa)

Vrk	31.12.2016	% kannasta	31.12.2015	% kannasta
3-30	57	1,00	76	1,29
kotitaloudet	52	0,91	71	1,20
31-89	28	0,49	28	0,48
kotitaloudet	23	0,41	26	0,44
90-	46	0,79	44	0,75
kotitaloudet	38	0,67	37	0,63

Luottojen ja muiden sitoumusten arvonalentumiset

Vuoden aikana syntyneet arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat -2,2 (-0,3) miljoonaa euroa. Arvonalentumisista -1,2 (-0,8) miljoonaa euroa aiheutui kotitalouksista ja -1,0 (0,5) miljoonaa euroa yrityksistä.

Luottojen arvonalentumiset muodostivat yhteensä 0,04 (0,01) prosenttia koko luotonannosta. Yritysluottojen arvonalentumisten osuus yritysluotonannosta oli 0,18 (-0,11) prosenttia.

Rahoitusvarojen riskijakauma

Pankkikonserni ylläpitää likviditeettisalkkua puskurina sellaisten tilanteiden varalta, joissa varainhankintaa markkinoilta ei jostain syystä voida toteuttaa normaalien ehtojen mukaisesti. Salkun kiinteäkorkoisia sijoituksia käytetään myös vähentämään rakenteellista korkoriskiä.

Henkivakuutustoiminnassa sijoitussalkku on vakuutusteknisen velan katteena, ja se arvostetaan juoksevasti markkina-arvoon.

Korkosijoitusten myötä konserni altistuu vastapuoliriskeille. Suorat korkosijoitukset saavat kansainvälisten luottoluokituslaitosten, kuten Standard & Poor's, Fitch tai Moody's, luottoluokituksen. Luottoluokitukseen vaikuttavat lähinnä vastapuolen kotimaa ja taloudellinen asema, mutta myös instrumenttilajit ja niiden etuoikeus.

Pankkikonsernin likviditeettisalkku ja muut korolliset sijoitukset

Likviditeettisalkun sijoitukset ja muut korolliset sijoitukset vähenivät vuoden aikana 501 miljoonaa euroa 1 794 (2 295) miljoonaa euroon. Likviditeettisalkun pieneneminen johtuu Aktia Hypoteekkipankin noin 480 miljoonan euron vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen takaisinmaksusta. Lainat erääntyivät toisen vuosineljänneksen lopussa.

Pankkikonsernin likviditeettisalkun ja muiden korollisten sijoitusten luottoluokituksen jakauma

	31.12.2016	31.12.2015
(milj. euroa)	1 794	2 295
Aaa	53,3 %	59,9 %
Aa1-Aa3	29,6 %	25,1 %
A1-A3	4,8 %	5,5 %
Baa1-Baa3	3,0 %	2,2 %
Ba1-Ba3	0,0 %	0,0 %
B1-B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai heikompi	0,0 %	0,0 %
Kotimaiset kunnat (ei luottoluokitusta)	9,3 %	7,4 %
Ei luottoluokitusta	0,0 %	0,0 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Vuoden lopussa kaksi kotimaisen luottolaitoksen joukkovelkakirjalainaa, yhteensä 29 miljoonaa euroa, ei täyttäneet keskuspankkirahoituksen kriteereitä, koska emissiolla ei ole luottoluokitusta.

Pankkikonsernin sijoitukset nk. GIIPS-maihin olivat 31.12.2016 yhteensä 23 (30) miljoonaa euroa. Kaikki GIIPS-maihin tehdyt sijoitukset arvostetaan juoksevasti vallitsevaan markkina-arvoon.

Pankkitoiminnan muut markkinariskit

Pankkitoiminnassa ei käydä osakekauppaa kaupankäyntitaroituksessa eikä tehdä kiinteistösijoituksia tuottotaroituksessa.

Kiinteistöomistus oli vuoden lopussa 0,1 (0,1) miljoonaa euroa ja toimintaan liittyvät osakesijoitukset 9,2 (7,5) miljoonaa euroa.

Henkivakuutusyhtiön sijoitussalkku

Henkivakuutusyhtiön sijoitussalkun markkina-arvo oli yhteensä 600 (609) miljoonaa euroa. Henkivakuutusyhtiön suorat kiinteistösijoitukset olivat 58 (54) miljoonaa euroa. Pääasiassa pääkaupunkiseudulla sijaitsevat kiinteistöt on vuokrattu pitkin vuokrasopimuksin.

Henkivakuutusyhtiön suorat korkosijoitukset GIIPS-maihin olivat 0 (2) miljoonaa euroa.

Henkivakuustoitominnan suorien korkosijoitusten luottoluokituksen jakauma (pl. korkorahastot, kiinteistö-, osake- ja vaihtoehtoiset sijoitukset)

	31.12.2016	31.12.2015
(milj. euroa)	431	429
Aaa	47,6 %	61,2 %
Aa1-Aa3	29,8 %	17,9 %
A1-A3	6,9 %	7,9 %
Baa1-Baa3	5,0 %	4,8 %
Ba1-Ba3	0,0 %	0,5 %
B1-B3	0,0 %	0,0 %
Caa1 tai heikompi	0,0 %	0,0 %
Kotimaiset kunnat (ei luottoluokitusta)	1,4 %	0,0 %
Ei luottoluokitusta	9,3 %	7,7 %
Yhteensä	100,0 %	100,0 %

Rahoitusvarojen arvostus

Tulokseen kirjattavat arvomuutokset

Rahoitusvarojen arvonalentumiset olivat -0,9 (-3,2) miljoonaa euroa, mikä johtui korko- ja kiinteistörahastojen sekä pienempien pääomasijoitusten arvonnoususta laskusta.

Rahoitusvarojen arvonalentumiset

(milj. euroa)	2016	2015
Korkosijoitukset		
Pankkitoiminta	-	-
Henkivakuustoitominta	-0,1	-
Osakkeet ja osuudet		
Pankkitoiminta	0,0	0,0
Henkivakuustoitominta	-0,8	-3,2
Yhteensä	-0,9	-3,2

Pankkikonsernin sijoitusten maantieteellinen jakauma sijoitusluokittain

(milj. euroa)	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds (CB*)		Rahoituslaitokset pl. CB		Yrityslainat		Osakkeet		Yhteensä	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Suomi	185	182	45	149	85	84	-	-	-	-	316	415
Alankomaat	25	25	164	189	60	85	-	-	-	-	249	299
Norja	-	-	217	283	-	-	-	-	-	-	217	283
Ranska	66	65	108	142	32	47	-	-	-	-	206	255
Iso-Britannia	-	-	173	298	18	19	-	-	-	-	191	317
Ruotsi	-	-	61	75	88	120	-	-	-	-	149	194
Tanska	-	-	84	84	-	-	-	-	-	-	84	84
Itävalta	49	26	-	54	-	-	-	-	-	-	49	80
Saksa	26	48	-	9	-	-	-	-	-	-	26	58
Ylikansalliset	214	228	-	-	-	-	-	-	-	-	214	228
Muut	54	54	40	28	-	-	-	-	-	-	94	82
Yhteensä	619	629	892	1 311	284	355	-	-	-	-	1 794	2 295

*kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

Henkivakuutusyhtiön sijoitusten maantieteellinen jakauma sijoitusluokittain

(milj. euroa)	Valtionobl. ja valt. takaamat		Covered Bonds (CB*)		Rahoituslaitokset pl. CB		Yrityslainat		Kiinteistöt		Vaihtoehtoiset sijoitukset		Osakkeet		Yhteensä	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Suomi	31	34	6	6	38	56	65	61	84	82	2	3	-	-	227	242
Ranska	39	38	83	86	1	1	10	10	-	-	-	-	-	-	133	135
Alankomaat	10	10	30	31	13	13	2	2	-	-	-	-	-	-	55	56
Iso-Britannia	-	-	35	36	3	3	1	1	-	-	0	0	-	-	40	40
Itävalta	23	22	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	29
Tanska	-	-	19	19	1	-	-	2	-	-	-	-	-	-	20	22
Saksa	16	17	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	16	21
Ruotsi	-	-	-	-	13	9	2	-	-	-	0	0	-	-	15	9
Norja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ylikansalliset	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6
Muut	21	21	-	2	5	5	33	21	-	-	-	0	-	-	59	50
Yhteensä	148	150	179	186	74	88	113	101	84	82	3	3	-	-	600	609

*kiinteistövakuudelliset joukkovelkakirjalainat

Käyvän arvon rahastoon kirjattavat arvonmuutokset

Arvonalentuminen, jota ei ole kirjattu tulokseen, tai arvon nousu, jota ei ole realisoitu, kirjataan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon rahasto oli konsernin rahavirtasuojaus huomioon ottaen 67,3 (75,1) miljoonaa euroa laskennallisten verojen jälkeen.

Rahavirtasuojaus, joka koostuu pankkitoiminnan korkokatteen suojaamistarkoituksessa hankituista, jo puretuista korkojohdannaissopimuksista, oli -0,1 (0,1) miljoonaa euroa.

Käyvän arvon rahasto

(milj. euroa)	31.12.2016	31.12.2015	Δ
Osakkeet ja osuudet			
Pankkitoiminta	1,3	-0,1	1,5
Henkivakuutustoiminta	4,2	3,1	1,2
Suorat korkosijoitukset			
Pankkitoiminta	14,5	24,1	-9,6
Henkivakuutustoiminta	47,3	48,0	-0,7
Rahavirran suojaus	-0,1	0,1	-0,2
Käyvän arvon rahasto yhteensä	67,3	75,1	-7,8

Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat

Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen salkku koostuu pääasiassa aikaisempina vuosina uudelleenluokitelluista korkosijoituksista. Suurimmalla osalla uudelleenluokitelluista arvopapereista on AAA-luottoluokitus. Vuoden aikana salkkuun tehtiin uusia hankintoja 13 miljoonan euron edestä, ja 31.12.2016 sen arvo oli 445 (482) miljoonaa euroa.

Suojaavien korkojohdannaisten purkaminen

Marraskuussa 2012 purettiin kaikki suojaustarkoituksessa, eli avistatilien ja säästötalletusten korkoriskin suojaamiseksi, tehdyt korkojohdannaissopimukset (soveltamalla EU:n "carve out"-suojauslaskentamallia). Kun suojauslaskennassa sovelletaan käypää arvoa, johdannaisten markkina-arvon tehokas osa on korvattu vastaavalla arvostussummalla taseen erässä Talletukset.

Purettujen korkojohdannaisten positiivinen tulosvaikutus näkyy korkokatteessa vuoden 2019 loppuun saakka. Vuonna 2017 positiivinen vaikutus korkokatteeseen on noin 14 miljoonaa euroa. Jäljellä oleva noin 13 miljoonan euron positiivinen tulosvaikutus tuloutetaan vuosina 2018–2019.

Pankki jatkaa korkokatteen aktiivista suojausta, kun se katsotaan pitkällä aikavälillä korkotilanteen kannalta perustelluksi.

Operatiiviset riskit

Vuoden aikana ei toteutunut operatiivisia riskejä, jotka olisivat aiheuttaneet olennaista taloudellista vahinkoa.

Lähipiiri

Lähipiirillä tarkoitetaan Aktia Pankissa johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja näiden perheenjäseniä sekä yhtiöitä, joissa johtavassa asemassa olevalla avainhenkilöllä on määräysvalta. Aktia-konsernin avainhenkilöitä ovat Aktia Pankki Oyj:n hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies.

Lähipiiritietoja kuvataan tarkemmin vuoden 2015 tilinpäätöksen liitetiedossa K45. Lähipiirin kanssa tehdyissä liiketoimissa ei ollut vuoden aikana merkittäviä muutoksia.

Kasvu 2018

Aktia-konsernin nykyinen strategia "Kasvu 2018" määriteltiin vuoden 2015 ensimmäisellä neljänneksellä. Pankin vahva vakavaraisuus ja tase mahdollistavat kasvun. Strategiansa mukaisesti Aktia keskittyy ensisijaisesti henkilöasiakkaiden ja näiden perheiden sekä perheyriyten ja yrittäjävetoisten yritysten palveluihin. Aktiassa panostetaan jatkossakin tehokkaaseen ja asiakasystävälliseen palveluun niin konttoreissa kuin digitaalisissa kanavissa.

Aktia Pankki kasvattaa strategiakauden aikana luotonantoa yrityksille ja asunto-osakeyhtiöille. Aktia Pankki on maaliskuusta 2015 alkaen ollut mukana Euroopan keskuspankin lainaohjelmassa (TLTRO), minkä ansiosta Aktia on voinut tuoda markkinoille edullisia ja kilpailukykyisiä lainoja. Aktian tavoitteena on kaksinkertaistaa uusien asiakkaiden määrä vuosittain vuoden 2018 loppuun mennessä. Vuonna 2016 uusien henkilö- ja yritysasiakkaiden lukumäärä oli 2 000 (1 300). Vuoden 2017 tavoitteena on kasvattaa määrää 3 000 uudella henkilö- ja yritysasiakkaalla (kokonaisasiakkuus).

Konsernin edellisestä Toimintaohjelma 2015 -strategiasta ovat vielä jäljellä peruspankkiuudistuksen loppuun saattaminen, Aktia Hypoteekkipankki Oyj:n lopullinen purkaminen ja uuden peruspankin mahdollistamien prosessinparannusten toteuttaminen. Nämä toimenpiteet toteutetaan vuonna 2017 Aktian nykyisen Kasvu 2018 -strategian puitteissa.

Tilikauden muut tapahtumat

Aktia Pankki Oyj myi vuoden aikana 135 920 omaa, yhtiön hallussa olevaa A-sarjan osakettaan hallituspalkkioiden ja Osakepalkkio-ohjelman 2011 ansaintajaksojen 2011–2012, 2012–2013, 2013–2014 ja 2014–2015 lykkään-tyneiden erien maksamiseksi osakepalkkio-ohjelman piiriin kuuluville 16 avainhenkilölle.

Lisäksi Aktia Pankki Oyj myi yhtiön hallintoneuvoston 28 jäsenelle 6 523 yhtiön hallussa olevaa A-sarjan osaketta, joilla maksettiin yhtiökokouksen 12.4.2016 tekemän päätöksen mukaisesti 35 prosenttia hallintoneuvoston jäsenten vuoden 2016 vuosipalkkiosta A-osakkeina.

Aktia Pankki Oyj osti kauden 7.9.–13.12.2016 aikana yhteensä 185 000 kpl omia A-osakkeitaan julkisessa kaupassa Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjen mukaisesti. Hankittuja omia osakkeita on käytetty ja tullaan käyttämään yhtiön osakepalkkio-ohjelmiin ja/tai yhtiön hallintoelinten jäsenten palkkioihin pääosin vuonna 2017.

Joulukuun lopussa yhtiön omien, sen hallussa olevien A-sarjan osakkeiden lukumäärä oli 184 669 kappaletta ja B-sarjan osakkeiden lukumäärä 6 658 kappaletta.

Aktia Pankki vahvisti osaamistaan mobiilimaksamisessa ostamalla 1.7.2016 Elisa Oyj:n tytäryhtiön Elisa Rahoitus Oy:n. Yhtiön nimi on sittemmin muutettu Aktia Rahoitus Oy:ksi. Käteisenä maksettu kauppahinta oli 1,0 miljoonaa euroa, eikä liiketoimella ollut merkittävää vaikutusta Aktia Pankki Oyj:n tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Vuonna 2012 lanseerattu Elisa Lompakko -palvelu (nykyinen Aktia Wallet) oli ensimmäinen eurooppalainen mobiilimaksupalvelu, jossa rahaviesti siirtyi saman tien käyttäjältä toiselle. Palvelu jatkuu entisellään yritystoston jälkeen.

12.5.2016 Aktia Pankki Oyj:n hallintoneuvosto valitsi vuoden 2016 varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen pidetyssä ensimmäisessä kokouksessaan kanslianeuvos Håkan Mattlinin hallintoneuvoston puheenjohtajaksi. Varapuheenjohtajiksi valittiin uudelleen Christina Gestrin, Patrik Lerche, Clas Nyberg ja Jan-Erik Stenman. Hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat muodostavat yhdessä hallintoneuvoston puhemiesistön, jonka tehtävänä on valmistella hallintoneuvostossa käsiteltävät asiat, esimerkiksi hallituksen jäsenten valinta.

Aktia Pankki Oyj:n hallitus päätti 9.5.2016 täydentää palkitsemis- ja corporate governance -valiokuntaa, johon valittiin hallituksen uusi jäsen Christina Dahlblom. Nina Wilkman ilmoitti samassa yhteydessä eroavansa palkitsemis- ja corporate governance -valiokunnasta. Palkitsemis- ja corporate governance -valiokuntaan kuuluvat nyt Dag Wallgren (puh.joht.), Christina Dahlblom ja Catharina von Stackelberg-Hammarén.

Aktia ja R-kioski päättivät huhtikuussa laajentaa yhteistyötään, ja R-kioskin maksujenvälityspalvelu siirrettiin kesällä 2016 Aktiaan. Aktian ja R-kioskin yhteistyö alkoi joulukuussa 2015, kun R-kioskit ottivat Aktian Mastercard Prepaid -kortit valikoimaansa. Aktia kehittää tuote- ja palveluvalikoimaansa eri kanavissa, ja yhteistyö R-kioskin kanssa mahdollistaa standardoitujen tuotteiden tarjoamisen hyvin laajassa jakeluverkostossa.

8.4.2016 oli kulunut 190 vuotta siitä, kun pääkaupungin ensimmäinen säästöpankki, Helsingin Säästöpankki oli ottanut vastaan ensimmäiset talletukset. Aktia on siis Suomen vanhin talletuspankki ja vanhin edelleen toiminnassa oleva pankki, mikä kertoo perinteestä, vakaudesta, kokemuksesta ja hyvästä asiakastuntemuksesta. Nykyisen Aktian syntymästä on 25 vuotta. Vuonna 1991 Helsingin Säästöpankki ja seitsemän rannikkoalueen ruotsinkielistä ja kaksikielistä pankkia päättivät pankkikiriin varjossa perustaa yhdessä uuden pankin.

Aktian aikaisempi johtava neuvonantaja ja pitkään pankin pääekonomistina toiminut Timo Tyrväinen sai 6.4.2016 ensimmäisenä suomalaisena Certified Business Economist(TM) -sertifikaatin. CBE(TM) on uusi, syksyllä 2015 lanseerattu sertifikaatti, jonka on kehittänyt ja jonka omistaa amerikkalaisekonomistien yhdistys National Association for Business Economics (NABE).

Morningstar nimesi maaliskuussa Aktian ainoana kotimaisena varainhoitajana kolmen parhaan joukkoon Morningstarin Suomen Awards 2016 -kilpailun korkovarainhoitajakategoriassa. Paras korkorahasto -kategoriassa Aktian Corporate Bond+ oli ainoa Suomessa hallinnoitu korkorahasto, joka oli ehdolla kolmen parhaan joukossa. Aktia on aiemmin voittanut parhaan korkovarainhoitajan palkinnon vuosina 2012, 2013 ja 2014.

Aktia Pankki laski prime-korkoaan 0,25 prosenttiyksikköä 1,00 prosentista 0,75 prosenttiin. Koronlasku astui voimaan 1.3.2016. Muutos johtuu markkinakorkojen laskusta. Edellisen kerran Aktia laski prime-korkoaan marraskuussa 2014.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Aktia Pankki ilmoitti 31.1.2017 harkitsevansa pankin nykyisen hallintomallin, johon kuuluu hallintoneuvosto, selkeyttämistä. Pankin hallituksen valinta-tehtävä siirtyisi hallintoneuvostolta yhtiökokoukselle, ja sen valmistelusta vastaisi nimitysvaliokunta. Siirtyminen yksinkertaisempaan hallintomalliin tapahtuisi suunnitelman mukaan syyskuussa 2017, jolloin pankin on tarkoitus pitää ylimääräinen yhtiökokous, jossa päätetään yhtiöjärjestyksen muutoksista.

Varatoimitusjohtaja Carl Pettersson ilmoitti 26.1.2016 eroavansa Aktian palveluksesta siirtyäkseen Veritas Eläkevakuutuksen toimitusjohtajaksi. Carl Pettersson jatkaa nykyisessä tehtävässään ja Aktian konserninjohton jäsenenä 25.4.2017 asti.

Aktia Pankki Oyj on 12.1.2017 luovuttanut yhtiön hallituksen päätöksen nojalla 48 313 omaa, yhtiön hallussa olevaa A-sarjan osakettaan pääosin osakepalkkio-ohjelman ansaintajaksojen 2012–2013, 2014–2015 ja 2014–2015 lykkääntyneiden erien maksamiseksi osakepalkkio-ohjelman piiriin kuuluville 16 avainhenkilölle.

Myyntin jälkeen yhtiön hallinnassa olevien omien osakkeiden määrä oli 136 356 A-osaketta ja 6 658 R-osaketta.

Henkilöstö ja henkilöstörahasto

Joulukuun 2016 lopussa Aktia-konsernin kokopäiväresurssien määrä oli 903 (920). Kokopäiväresurssien lukumäärä vuoden aikana keskimäärin oli 925 (936).

Aktia-konsernin henkilöstörahasto on konserninjohtoa lukuun ottamatta koko henkilöstölle suunnattu palkitsemisjärjestelmä. Aktia Pankki Oyj:n hallitus on vahvistanut henkilöstörahastoon vuodelta 2016 maksettavaksi enimmäismääräksi 3 miljoonaa euroa, kun konsernin tulos on vähintään 80 miljoonaa euroa. Jos liikevoitto on vähintään 50 miljoonaa euroa, maksetaan 250 000 euroa, ja sen jälkeen määrä nousee lineaarisesti vastaten 10:tä prosenttia tuloksen 50 miljoonaa euroa ylittävästä osasta.

Avainhenkilöiden kannusteohjelmat

Aktia-konsernin avainhenkilöille on tarjottu Aktia Pankki Oyj:n hallituksen päätöksellä mahdollisuutta osallistua osakeperusteisiin Osakepalkkio- ja Osakeomistusohjelmiin. Ohjelmien tarkoituksena on tukea konsernin pitkän aikavälin strategiaa, sovittaa yhteen omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet, kasvattaa yhtiön arvoa sekä sitouttaa avainhenkilöitä yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyisiä, Aktia Pankki Oyj:n osakkeiden omistamiseen perustuvia kannusteita.

Tarkemmin kannusteohjelmista osoitteessa www.aktia.com > Johto ja hallinto > Palkitseminen.

Hallitus ja konserninjohto

Aktia Pankki Oyj:n hallituksen kokoonpano toimikaudella 1.1.–31.12.2016:

Puheenjohtaja Dag Wallgren, kauppatieteiden maisteri
Varapuheenjohtaja Nina Wilkman, varatuomari
Christina Dahlblom, kauppatieteiden tohtori (1.4.–31.12.2016)
Stefan Damlin, kauppatieteiden maisteri
Sten Eklundh, kauppatieteiden maisteri
Kjell Hedman, liiketaloustieteilijä
Catharina von Stackelberg-Hammarén, kauppatieteiden maisteri
Lasse Svens, kauppatieteiden maisteri
Arja Talma, kauppatieteiden maisteri, eMBA

Aktia Pankki Oyj:n hallituksen kokoonpano toimikaudella 1.1.–31.12.2017:

Puheenjohtaja Dag Wallgren, kauppatieteiden maisteri
Varapuheenjohtaja Lasse Svens, kauppatieteiden maisteri
Christina Dahlblom, kauppatieteiden tohtori
Stefan Damlin, kauppatieteiden maisteri
Sten Eklundh, kauppatieteiden maisteri
Kjell Hedman, liiketaloustieteilijä
Catharina von Stackelberg-Hammarén, kauppatieteiden maisteri
Arja Talma, kauppatieteiden maisteri, eMBA

Hallintoneuvosto vahvisti 8.12.2016 hallituksen vuoden 2017 palkkiot seuraavasti:

- vuosipalkkio, puheenjohtaja, 61 200 euroa
- vuosipalkkio, varapuheenjohtaja, 34 650 euroa
- vuosipalkkio, jäsen, 27 140 euroa

Vuosipalkkiosta 40 prosenttia maksetaan Aktian A-osakkeina. Kokouspalkkiot pidetään ennallaan: 500 euroa kokoukselta, jossa henkilö on ollut läsnä, ja 1 000 euroa valiokunnan kokoukselta, jossa henkilö on ollut puheenjohtajana.

Aktian konserninjohtoon kuuluvat toimitusjohtaja Jussi Laitinen (5.3.2017 saakka), varatoimitusjohtaja, toimitusjohtajan varamies Taru Narvanmaa, varatoimitusjohtaja Carl Pettersson (25.4.2017 asti), johtaja Mia Bengts, johtaja Juha Hammarén, johtaja Anssi Rantala, johtaja Fredrik Westerholm ja johtaja Magnus Weurlander.

Diplomi-insinööri, kauppatieteiden maisteri Martin Backman nimettiin 8.9.2016 Aktia Pankki Oyj:n toimitusjohtajaksi, ja hän astuu toimeen 6.3.2017.

Ehdotukset vuoden 2017 yhtiökokoukselle

Hallitus ehdottaa kaudelta 1.1.–31.12.2016 0,60 euron osinkoa osakkeelta, josta 0,08 euroa johtuu vuoden kertaluonteisista tuotoista.

Täsmäytyspäiväksi ehdotetaan 7.4.2017 ja maksupäiväksi 21.4.2017.

Aktia Pankki Oyj:n nimitysvaliokunta ehdottaa 5.4.2017 pidettävälle Aktia Pankki Oyj:n varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuoden 2017 varsinaisessa yhtiökokouksessa erovuorossa olevat hallintoneuvoston jäsenet Christina Gestrin, Patrik Lerche, Håkan Fagerström, Peter Simberg, Solveig Söderback ja Peter Karlgren, valitaan uudelleen.

Uusiksi jäseniksi ehdotetaan varatuomari Nina Wilkmania ja kansanedustaja Mats Löfströmiä.

Hallintoneuvoston jäsenten lukumäärää ehdotetaan supistettavaksi 28:sta 26:een.

Nimitysvaliokunta ehdottaa, että hallintoneuvoston jäsenten vuosipalkkiot pidetään ennallaan seuraavasti:

- puheenjohtaja, 24 400 euroa
- varapuheenjohtaja, 10 500 euroa
- jäsen, 4 400 euroa

Nimitysvaliokunta ehdottaa lisäksi, että se vuosipalkkion osuus, joka maksetaan hallintoneuvoston jäsenille Aktian A-osakkeina, korotetaan 35 prosentista 40 prosenttiin vuosipalkkiosta (brutto). Lisäksi nimitysvaliokunta ehdottaa 500 euron kokouspalkkiota kokouksista, joissa henkilö on ollut läsnä, kuitenkin niin, että hallintoneuvoston puheenjohtajiston puheenjohtajalle maksetaan 1 000 euron palkkio kultakin puheenjohtajiston kokoukselta. Matka- ja majoituskustannusten korvaamisessa ja päivärahan maksamisessa ehdotetaan noudatettavan verohallinnon ohjeita.

Nimitysvaliokunta ehdottaa, että tilintarkastajaksi valitaan KHT-yhteisö KPMG Oy Ab ja vastaavaksi tilintarkastajaksi KHT Jari Härmälä. Tilintarkastajan palkkio ehdotetaan maksettavaksi kohtuullisen laskun perusteella.

Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien päätöksen mukaisesti nimitysvaliokunta valmistelee yhtiön hallintoneuvoston jäseniä, tilintarkastajaa/tilintarkastajia sekä näiden palkkioita koskevat päätösehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle. Nimitysvaliokunta koostuu yhtiökokousta edeltävän kalenterivuoden 1. marraskuuta vallinneen tilanteen mukaan kolmen suurimman osakkeenomistajan edustajista sekä hallintoneuvoston puheenjohtajasta. Hallintoneuvoston puheenjohtaja Håkan Mattlinin lisäksi tämän vuoden nimitysvaliokuntaan kuuluivat Mikael Westerback (Stiftelsen Tre Smeder), Jan-Erik Stenman (Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas) ja Dag Wallgren (Svenska litteratursällskapet i Finland r.f.).

Osakepääoma ja omistajat

Aktia Pankki Oyj:n osakepääoma on 163 miljoonaa euroa, ja se jakautuu 46 706 723 A-osakkeeseen ja 19 872 088 R-osakkeeseen, yhteensä 66 578 811 osaketta. Joulukuun 2016 lopussa rekisteröityjen omistajien lukumäärä oli 41 791. Ulkomaisessa omistuksessa oli 2,6 prosenttia osakkeista. Rekisteröimättömiä osakkeita oli 768 001 kappaletta eli 1,1 prosenttia.

Konsernin omien osakkeiden omistus oli joulukuun 2016 lopussa 184 669 (142 112) A-osaketta ja 6 658 (6 658) R-osaketta.

Osakkeet

Aktia Pankin kaupankäyntikoodit ovat AKTAV A-osakkeen osalta ja AKTRV R-osakkeen osalta. A-osakkeella on yksi ääni ja R-osakkeella 20 ääntä. Osakkeiden muut oikeudet ovat samat.

Joulukuun 2016 lopussa Aktian pörssi-arvo oli 720 (714) miljoonaa euroa. A-osakkeen päätöskurssi 31.12.2016 oli 9,73 (10,31) euroa ja R-osakkeen 13,40 (11,71) euroa. Korkeimmillaan A-osake oli 10,26 (12,07) euroa ja alimmillaan 7,70 (9,33) euroa. R-osakkeen korkein noteeraus oli 16,00 (13,49) euroa ja alin 9,59 (10,45) euroa.

A-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto nousi jonkin verran edellisvuodesta, ja se oli 192 880 (188 556) euroa tai 21 028 (20 734) osaketta. A-osakkeella tehtiin keskimäärin 111 (110) kauppaa päivässä.

R-osakkeen keskimääräinen päivittäinen vaihto oli edelleen alhainen mutta kuitenkin vertailuvuotta korkeampi, 13 716 (5 412) euroa eli 1 124 (224) osaketta. Keskimäärin tehtiin runsaat 2 (2) kauppaa päivässä.

Uusi sisäpiirisääntely

EU:n markkinoiden väärinkäyttöasetus (MAR) tuli voimaan 3.7.2016. Uusi sääntely laajentaa pörssiyhtiöissä johtavassa asemassa olevien henkilöiden ja näiden lähipiirin sekä pörssiyhtiöiden omaa ilmoitus- ja raportointivelvollisuutta. Tarkoituksena on parantaa näiden henkilöiden yhtiön rahoitusvälineillä tekemien liiketoimien läpinäkyvyyttä.

Aktia on päivittänyt johtavassa asemassa olevien henkilöiden ja näiden lähipiirin kaupankäyntiä Aktian rahoitusvälineillä koskevat ohjeensa uutta sääntelyä vastaaviksi. Suljettua ajanjaksoa, jonka aikana sisäpiiriläisten kaupankäynti Aktian rahoitusvälineillä on kielletty, on pidennetty niin, että se alkaa 30 päivää ennen osavuositarkastuksen julkistamista ja jatkuu julkistamisen jälkeiseen pankkipäivään. Myös Aktian tiedonantopolitiikka on päivitetty vastaamaan MAR:n tuomia muutoksia.

Näkymät ja riskit

Näkymät vuodeksi 2017

Alhaisena jatkuva korkotilanne vaikuttaa negatiivisesti Aktian likviditeettisalkun tuottoon, minkä vuoksi korkokatteesta tulee vuotta 2016 heikompi. Luottojen arvonalentumisten odotetaan pysyvän matalalla tasolla vuonna 2017.

Vuoden 2017 liikevoiton arvioidaan jäävän vuoden 2016 tulosta alemmaksi, koska suuria kertaluonteisia tuottoja ei ole odotettavissa.

Riskit

Aktian tulokseen vaikuttavat useat tekijät, joista tärkeimmät ovat yleinen taloustilanne, osake-, korko- ja valuuttakurssien vaihtelu sekä kilpailutilanne. Niissä tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa pankki-, vakuutus-, omaisuudenhoito- ja kiinteistönvälityspalvelujen kysyntään.

Peruspankkijärjestelmän onnistunut implementointi on ratkaisevassa asemassa, jotta Aktia voi parantaa kustannustehokkuutta ja saavuttaa tulevaisuuden kasvutavoitteensa.

Korkotason muutoksia, tuottojen kehitystä ja luottomarginaaleja on vaikea ennustaa, ja ne voivat vaikuttaa Aktian korkomarginaaliin ja sitä myötä kannattavuuteen. Aktia harjoittaa tehokasta korkoriskienhallintaa.

Mahdolliset tulevat arvonalentumiset Aktian luottosalkussa voivat aiheutua monista tekijöistä, joista keskeisimpiä ovat talouden yleinen tila, korkotaso, työttömyys sekä asuntohintojen kehitys.

Raha- ja velkamarkkinoiden tehokas toiminta on oleellista Aktian jälleentoimitukselle. Muiden pankkien tavoin Aktia tarvitsee kotitalouksien talletuksia kattaakseen osan likviditeettitarpeestaan.

Aktian rahoitus- ja muiden varojen markkina-arvo voi muuttua mm. sijoittajien korkeampien tuottovaatimusten seurauksena.

Finanssikiiriin jälkeisinä vuosina pankki- ja vakuutustoiminnan sääntely on lisätty voimakkaasti, erityisesti nk. Basel III -säännökset ovat tiukentaneet pankin pääoma- ja likviditeettivaateita. Uusi sääntely on myös kiristänyt kilpailua talletuksista, kasvattanut pitkäaikaisen rahoituksen vaatimuksia ja nostanut kiinteitä kustannuksia.

Taloudelliset tavoitteet 2018

Aktian helmikuussa 2015 vahvistettu nykyinen strategia, Kasvu 2018, käsittää seuraavat taloudelliset tavoitteet:

- Kulu/tuotto-suhteen parantaminen vähintään 10 prosentilla
- Ydinpääoman suhteen (CET 1) pitäminen vähintään 15 prosentissa
- Oman pääoman tuoton (ROE) parantaminen vähintään 9 prosenttiin
- Vähintään 50 prosentin osinko vuoden voitosta

Tunnusluvut

(milj. euroa)	2016	2015	Δ %	4Q2016	3Q2016	2Q2016	1Q2016
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,74	0,78	-5 %	0,10	0,19	0,27	0,18
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,62	0,35	78 %	-0,11	0,19	0,24	0,30
Oma pääoma / osake (NAV), euroa ¹	9,24	9,26	0 %	9,24	9,35	9,15	9,56
Osakkeiden lukumäärä keskimäärin (pl. omat osakkeet), milj. kpl ²	66,5	66,5	0 %	66,5	66,5	66,5	66,5
Osakkeiden määrä kauden lopussa (pl. omat osakkeet), milj. kpl ¹	66,4	66,4	0 %	66,4	66,5	66,6	66,6
Oman pääoman tuotto (ROE), %	8,0	7,9	2 %	4,2	8,4	11,6	7,6
Koko pääoman tuotto (ROA), %	0,51	0,50	2 %	0,27	0,53	0,74	0,48
Kulu/tuotto-suhde	0,70	0,69	1 %	0,80	0,68	0,62	0,72
Ydinpääoman suhde (pankkikonserni), % ¹	19,5	20,7	-6 %	19,5	19,2	19,7	19,5
Ensisijaisten omien varojen suhde (pankkikonserni), % ¹	19,5	20,7	-6 %	19,5	19,2	19,7	19,5
Vakavaraisuusaste (pankkikonserni), % ¹	26,3	27,1	-3 %	26,3	25,5	26,2	25,6
Riskipainotetut sitoumukset (pankkikonserni) ¹	1 997,7	1 998,8	0 %	1 997,7	2 114,1	2 072,9	2 128,5
Vakavaraisuusaste (rahoitus- ja vakuutusryhmittymä), % ¹	188,6	226,7	-17 %	188,6	181,3	186,4	187,4
Omavaraisuusaste, % ¹	6,3	6,0	6 %	6,3	6,4	6,2	6,5
Konsernivarat ¹	2 706,0	2 994,4	-10 %	2 706,0	2 667,9	2 692,1	2 864,7
Asiakasvarat ¹	8 063,4	7 138,2	13 %	8 063,4	7 728,3	7 298,4	7 179,0
Ottolainaus yleisölle ¹	4 164,3	3 922,0	6 %	4 164,3	4 254,0	4 235,4	3 969,4
Antolainaus yleisölle ¹	5 717,4	5 856,3	-2 %	5 717,4	5 797,7	5 987,0	5 861,7
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	112,8	174,9	-36 %	29,9	24,6	24,7	33,6
Liikekustannussuhde, % (henkivakuutusyhtiö) ²	81,9	83,8	-2 %	81,9	82,7	85,6	86,1
Vakavaraisuusaste (Sovenssi II:n mukaan, henkivakuutusyhtiö), % ³	179,4	175,8	2 %	179,4	165,3	154,5	160,8
Oma varallisuus (Sovenssi II, henkivakuutusyhtiö) ³	144,7	143,2	1 %	144,7	134,1	131,9	131,4
Vakavaraisuusaste (Sovenssi I:n mukaan, henkivakuutusyhtiö), % ³	-	22,3	-	-	-	-	-
Toimintapääoma (Sovenssi I:n mukaan, henkivakuutusyhtiö) ³	-	130,4	-	-	-	-	-
Sijoitukset käyvin arvoin (henkivakuutusyhtiö) ¹	1 293,5	1 225,7	6 %	1 293,5	1 295,4	1 265,6	1 238,0
Vakuutusvelka, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset ¹	443,0	468,3	-5 %	443,0	450,4	457,0	464,7
Vakuutusvelka, sijoitussidonnaiset vakuutukset ¹	719,4	662,2	9 %	719,4	702,2	672,1	659,7
Konsernin henkilöstön määrä (kokopäiväresurssit), keskimäärin	925	936	-1 %	911	942	929	924
Konsernin henkilöstön määrä (kokopäiväresurssit), kauden lopussa	903	920	-2 %	903	915	968	924

¹ Kauden lopussa

² Kumulatiivinen kauden alusta

³ Vuodesta 2016 alkaen henkivakuutuksen vakavaraisuusaste lasketaan uusien Solvenssi II -sääntöjen mukaan. Vakavaraisuusaste (Sovenssi II:n mukaan) = Solvenssi II -pääoma / Solvenssi-pääomavaade (SCR)

Muut tunnuslukujen laskentaperiaatteet ovat luettavissa Aktia Pankki Oyj:n vuosikertomuksesta 2015, s. 27.

Konsernin tuloslaskelma

(milj. euroa)	2016	2015	Δ %
Korkokate	95,6	97,3	-2 %
Osinkotuotot	0,0	0,1	-29 %
Palkkiotuotot	90,0	89,9	0 %
Palkkiokulut	-10,3	-9,9	-4 %
Palkkiotuotot netto	79,7	80,0	0 %
Henkivakuutusnetto	24,7	24,9	-1 %
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	8,3	3,7	122 %
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-	-0,4	-
Liiketoiminnan muut tuotot	3,1	2,8	10 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	211,3	208,4	1 %
Henkilöstökulut	-72,3	-72,7	-1 %
IT-kulut	-28,4	-26,9	6 %
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-8,2	-8,1	1 %
Liiketoiminnan muut kulut	-39,6	-36,8	8 %
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-148,4	-144,4	3 %
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-2,2	-0,3	545 %
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,7	0,6	23 %
Liikevoitto	61,5	64,2	-4 %
Verot	-12,2	-12,6	-4 %
Tilikauden voitto	49,3	51,6	-4 %
Josta:			
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	49,3	52,0	-5 %
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-0,4	-
Yhteensä	49,3	51,6	-4 %
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,74	0,78	-5 %
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,74	0,78	-5 %

Konsernin laaja tuloslaskelma

(milj. euroa)	2016	2015	Δ %
Tilikauden voitto	49,3	51,6	-4 %
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:			
Myytävissä olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-2,5	-21,4	88 %
Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-0,9	-3,7	77 %
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon	-0,2	0,1	-
Myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan	-4,3	-3,8	-12 %
Kassavirtasuojauksen kirjaus tuloslaskelmaan	-	-0,1	-
Laaja tulos eristä, jotka voidaan siirtää tuloslaskelmaan	-7,8	-28,9	73 %
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-0,5	0,0	-
Laaja tulos eristä, joita ei voida siirtää tuloslaskelmaan	-0,5	0,0	-
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos	41,0	22,7	81 %
Laajan tuloslaskelman tulos josta:			
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	41,0	23,0	78 %
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-0,3	-
Yhteensä	41,0	22,7	81 %
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,62	0,35	78 %
Laimennusvaikutuksella oikaistu laaja osakekohtainen tulos, euroa	0,62	0,35	78 %

Konsernin tase

(milj. euroa)	31.12.2016	31.12.2015	Δ %
Varat			
Käteiset varat	380,1	268,4	42 %
Korkosijoitukset	1 739,3	2 103,2	-17 %
Osakkeet ja osuudet	101,3	94,4	7 %
Myytavissä olevat rahoitusvarat	1 840,5	2 197,6	-16 %
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	445,3	481,7	-8 %
Johdannaissopimukset	132,2	172,5	-23 %
Saamiset Suomen Pankilta ja luottolaitoksilta	43,1	43,9	-2 %
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	5 717,4	5 856,3	-2 %
Lainat ja muut saamiset	5 760,5	5 900,2	-2 %
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	723,1	667,7	8 %
Sijoitukset osakkuusyrityksiin	0,0	0,0	-
Aineettomat hyödykkeet	63,7	50,8	26 %
Sijoituskiinteistöt	58,1	53,7	8 %
Muut aineelliset hyödykkeet	7,7	8,7	-12 %
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	46,6	51,6	-10 %
Muut varat	20,2	18,2	11 %
Muut varat yhteensä	66,8	69,8	-4 %
Tuloverosaamiset	0,2	0,8	-74 %
Laskennalliset verosaamiset	7,8	9,7	-20 %
Verosaamiset	8,0	10,5	-24 %
Varat yhteensä	9 486,0	9 881,5	-4 %
Velat			
Velat Suomen Pankille ja luottolaitoksille	508,9	474,8	7 %
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	4 164,3	3 922,0	6 %
Talletukset	4 673,1	4 396,8	6 %
Johdannaissopimukset	54,3	86,2	-37 %
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 476,7	3 033,4	-18 %
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	243,6	235,0	4 %
Muut velat luottolaitoksille	74,5	84,8	-12 %
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	5,5	74,0	-93 %
Muut rahoitusvelat	2 800,3	3 427,2	-18 %
Vakuutusvelka, riskivakuutukset ja korkotuottoiset vakuutukset	443,0	468,3	-5 %
Vakuutusvelka, sijoitussidonnaiset vakuutukset	719,4	662,2	9 %
Vakuutusvelka	1 162,4	1 130,5	3 %
Siirtovelat ja saadut ennakot	53,3	62,7	-15 %
Muut velat	67,0	101,9	-34 %
Muut velat yhteensä	120,4	164,6	-27 %
Varaukset	1,4	2,3	-40 %
Tuloverovelat	1,0	0,9	2 %
Laskennalliset verovelat	60,0	57,7	4 %
Verovelat	60,9	58,7	4 %
Velat yhteensä	8 872,9	9 266,3	-4 %
Oma pääoma			
Sidottu oma pääoma	230,3	238,1	-3 %
Vapaa oma pääoma	382,8	377,1	2 %
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	613,1	615,2	0 %
Velat ja oma pääoma yhteensä	9 486,0	9 881,5	-4 %

Konsernin oman pääoman muutos

(milj. euroa)	Osaakepääoma	Muu sidottu oma pääoma	Käyvän arvon rahasto	Osaakeperusteisten korvausten rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Voitto-varat	Osaakeomistajien osuus omasta pääomasta	Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2015	163,0	0,3	104,1	1,9	115,0	239,7	623,9	66,9	690,9
Omien osakkeiden hankinta						-1,3	-1,3		-1,3
Omien osakkeiden myynti					0,1	1,1	1,2		1,2
Osingonjako						-31,9	-31,9	-0,3	-32,2
Tilikauden voitto						52,0	52,0	-0,4	51,6
<i>Myytävässä olevat rahoitusvarat</i>			-25,2				-25,2	0,0	-25,2
<i>Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat</i>			-3,7				-3,7		-3,7
<i>Kassavirran suojaus</i>			-0,1				-0,1	0,1	0,0
<i>Etuuspohtijaiset eläkejärjestelyt</i>						0,0	0,0		0,0
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos			-29,0			52,0	23,0	-0,3	22,7
Muu muutos omassa pääomassa *)		-0,3		0,3		0,3	0,3	-66,4	-66,1
Oma pääoma 31.12.2015	163,0	-	75,1	2,1	115,1	259,9	615,2	-	615,2
Oma pääoma 1.1.2016	163,0	-	75,1	2,1	115,1	259,9	615,2	-	615,2
Omien osakkeiden hankinta						-1,7	-1,7		-1,7
Omien osakkeiden myynti					-0,1	1,5	1,4		1,4
Osingonjako						-35,9	-35,9		-35,9
Pääomanpalautus osakkeenomistajille					-6,7		-6,7		-6,7
Tilikauden voitto						49,3	49,3		49,3
<i>Myytävässä olevat rahoitusvarat</i>			-6,7				-6,7		-6,7
<i>Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat</i>			-0,9				-0,9		-0,9
<i>Kassavirran suojaus</i>			-0,2				-0,2		-0,2
<i>Etuuspohtijaiset eläkejärjestelyt</i>						-0,5	-0,5		-0,5
Tilikauden laajan tuloslaskelman tulos			-7,8			48,8	41,0		41,0
Muu muutos omassa pääomassa				-0,2			-0,2		-0,2
Oma pääoma 31.12.2016	163,0	-	67,3	2,0	108,3	272,6	613,1	-	613,1

*) Aktia Pankki teki 8.10.2015 säästöpankkien ja POP-pankkien kanssa sopimuksen, jossa pankki sitoutuu ostamaan Aktia Hypoteekkipankki Oy:n muiden omistajien osakeomistuksen. 8.10.2015 lukien muiden omistajien osakeomistuksen. Aktia Hypoteekkipankissa kirjataan velaksi omistajille (ennen sopimusta muiden omistajien omistus kirjattiin määräysvallattomien omistajien osuudeksi omaan pääomaan).

Konsernin rahavirtalaskelma

(milj. euroa)	2016	2015	Δ %
Liiketoiminnan rahavirta			
Liiketulos	61,5	64,2	-4 %
Oikaisut eriin joilla ei ole rahavirtavaikutusta	-7,0	-7,1	1 %
Maksetut tuloverot	-4,7	-3,2	-49 %
Liiketoiminnan rahavirta ennen liiketoiminnan saamisten ja velkojen muutosta	49,7	53,9	-8 %
Liiketoiminnan saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	491,1	591,9	-17 %
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-304,0	-746,7	59 %
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	236,8	-100,8	-
Investointien rahavirta			
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen hankinta	-1,0	-3,7	72 %
Tytäryhtiöiden ja osakkuusyritysten myynti	-63,3	15,6	-
Investoinnit sijoituskiinteistöihin	-4,4	-	-
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-19,2	-23,0	17 %
Sijoituskiinteistöjen luovutukset	-	0,5	-
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	0,0	0,0	-
Investointien rahavirta yhteensä	-87,9	-10,7	-719 %
Rahoituksen rahavirta			
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	8,5	12,5	-32 %
Osinko/emissio määräysvallattomille omistajille	-1,1	-0,3	-337 %
Omien osakkeiden hankinta	-1,7	-1,3	-32 %
Omien osakkeiden myynti	1,4	1,2	15 %
Maksetut osingot	-35,9	-31,9	-13 %
Maksettu pääomanpalautus	-6,7	-	-
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-35,5	-19,8	-80 %
Rahavarojen nettomuutos	113,4	-131,4	-
Rahavarat vuoden alussa	283,4	414,8	-32 %
Rahavarat vuoden lopussa	396,8	283,4	40 %
Rahoituslaskelmassa esiintyvät rahavarat muodostuvat seuraavista tase-eristä:			
Kassa	7,0	7,4	-5 %
Suomen Pankin sekkitili	373,1	260,9	43 %
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	16,7	15,1	11 %
Yhteensä	396,8	283,4	40 %
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta:			
Arvonalentumiset myytävissä olevista rahoitusvaroista	0,9	3,2	-73 %
Arvonalentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	2,2	0,3	545 %
Käyvän arvon muutokset	-0,3	-1,3	75 %
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	8,2	8,1	1 %
Osakkuusyritysten tulosvaikutus	-	-0,3	-
Myyntivoitot ja -tappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-	0,8	-
Purettu kassavirtasuojaus	-	-0,1	-
Purettu käyvän arvon suojaus	-15,9	-15,9	0 %
Varausten muutos	-0,9	-1,2	23 %
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutos	0,1	-1,3	-
Osakeperusteisten maksujen muutos	-0,9	0,5	-
Muut oikaisut	-0,3	-	-
Yhteensä	-7,0	-7,1	1 %

Konsernin kehitys neljännesvuosittain

Tuloslaskelma (milj. euroa)	4Q2016	3Q2016	2Q2016	1Q2016	4Q2015	2016	2015
Korkokate	23,0	23,9	24,1	24,6	23,7	95,6	97,3
Osinkotuotot	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0	0,1
Palkkiotuotot netto	20,1	20,0	20,7	18,9	18,9	79,7	80,0
Henkivakuutusnetto	6,1	5,8	6,9	5,9	8,0	24,7	24,9
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	0,6	-0,3	7,4	0,6	0,1	8,3	3,7
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-0,4
Liiketoiminnan muut tuotot	0,9	1,5	0,4	0,4	1,2	3,1	2,8
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	50,6	50,9	59,4	50,4	51,9	211,3	208,4
Henkilöstökulut	-19,7	-16,3	-17,9	-18,4	-20,0	-72,3	-72,7
IT-kulut	-8,1	-6,4	-6,7	-7,1	-8,0	-28,4	-26,9
Poistot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-1,9	-2,1	-2,1	-2,1	-2,0	-8,2	-8,1
Liiketoiminnan muut kulut	-10,7	-9,9	-10,1	-8,9	-10,6	-39,6	-36,8
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-40,5	-34,6	-36,8	-36,5	-40,5	-148,4	-144,4
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-1,5	-0,5	-0,1	-0,1	-0,3	-2,2	-0,3
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-	-	-	0,7	-	0,7	0,6
Liikevoitto	8,6	15,8	22,4	14,6	11,1	61,5	64,2
Verot	-2,1	-3,0	-4,4	-2,7	-2,4	-12,2	-12,6
Kauden voitto	6,5	12,9	18,0	11,9	8,7	49,3	51,6
Josta:							
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	6,5	12,9	18,0	11,9	8,7	49,3	52,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-	-	-	-	-	-0,4
Yhteensä	6,5	12,9	18,0	11,9	8,7	49,3	51,6
Osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,10	0,19	0,27	0,18	0,13	0,74	0,78
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EPS), euroa	0,10	0,19	0,27	0,18	0,13	0,74	0,78
Laaja tuloslaskelma (milj. euroa)							
Kauden voitto	6,5	12,9	18,0	11,9	8,7	49,3	51,6
Muut laajan tuloslaskelman erät verojen jälkeen:							
Myytäviksi olevien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	-13,8	1,2	0,6	9,6	-4,2	-2,5	-21,4
Eräpäivään asti pidettävien rahoitusvarojen arvostuksen muutos käypään arvoon	1,3	-0,9	-0,9	-0,4	-0,9	-0,9	-3,7
Kassavirtasuojauksen arvostuksen muutos käypään arvoon	-0,1	0,0	0,1	-0,2	0,1	-0,2	0,1
Myytäviksi olevien rahoitusvarojen kirjaus tuloslaskelmaan	-1,0	-0,3	-2,1	-0,9	-0,1	-4,3	-3,8
Kassavirtasuojauksen kirjaus tuloslaskelmaan	-	-	-	-	-	-	-0,1
Laaja tulos eristä, jotka voidaan siirtää tuloslaskelmaan	-13,6	-0,1	-2,4	8,2	-5,2	-7,8	-28,9
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	-0,5	-	-	-	0,0	-0,5	0,0
Laaja tulos eristä, joita ei voi siirtää tuloslaskelmaan	-0,5	-	-	-	0,0	-0,5	0,0
Kauden laajan tuloslaskelman tulos	-7,5	12,8	15,6	20,1	3,6	41,0	22,7
Laajan tuloslaskelman tulos josta:							
Aktia Pankki Oyj:n osakkeenomistajien osuus	-7,5	12,8	15,6	20,1	3,6	41,0	23,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-	-	-	-	-	-0,3
Yhteensä	-7,5	12,8	15,6	20,1	3,6	41,0	22,7
Laaja osakekohtainen tulos, euroa	-0,11	0,19	0,24	0,30	0,05	0,62	0,35
Laimennusvaikutuksella oikaistu laaja osakekohtainen tulos, euroa	-0,11	0,19	0,24	0,30	0,05	0,62	0,35

Tilinpäätöstiedotteen liitteet

Liite 1. Tilinpäätöstiedotteen laatimisperusta ja olennaiset tilinpäätösperiaatteet

Tilinpäätöstiedotteen laatimisperusteet

Aktia Pankki Oyj:n konsernitiilinpäätös on laadittu kansainvälisten IFRS-kirjanpito-standardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti siten kuin EU on standardit hyväksynyt.

Tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2016 on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti. Tilinpäätöstiedote ei sisällä kaikkea tietoa ja kaikkia liitteitä, joita tilinpäätökseltä vaaditaan, minkä vuoksi katsaukseen tulee tutustua yhdessä Aktia-konsernin vuositiilinpäätöksen 31.12.2015 kanssa.

Hallitus hyväksyi tilinpäätöstiedotteen 1.1.–31.12.2016 kokouksessaan 14.2.2017.

Aktia Pankki Oyj:n tilinpäätökset ja osavuositarkastukset ovat luettavissa Aktian kotisivuilla osoitteessa www.aktia.com.

Olennaiset tilinpäätösperiaatteet

Tilinpäätöstiedotteen laadinnassa on noudatettu vuositiilinpäätökseen 31.12.2015 sovellettuja tilinpäätöksen laatimisperiaatteita.

Segmenttien koostumuksia on muutettu 1.1.2016 alkaen siten, että hallinnolliset yksiköt, joiden nettokulut kokonaisuudessaan allokoidaan Pankkitoiminta-segmentille, sisältyvät suoraan Pankkitoiminta-segmenttiin (aiemmin Muut-segmenttiin). Muutos ei vaikuta segmenttien liikevoittoon, mutta sen myötä aiemmin liiketoiminnan muihin kuluihin kirjattuja nettokuluja kirjataan nyt bruttomääräisinä vastaavalle riville Pankkitoiminta-segmentin tuloslaskelmaan. Vuoden 2016 alusta on myös muutettu periaatetta ilmoittaa määräysvallattomien omistajien osuudet segmenttiraportoinnissa. Nyt määräysvallattomien omistajien osuudet sisältyvät kyseiseen segmenttiin, mikä on vaikuttanut Pankkitoiminta- ja Varainhoito & Henkivakuutus -segmenttien liikevoittoon. Edellä mainitut muutokset vaikuttavat segmenttien taseissa ilmoitettuihin muihin varoihin ja velkoihin. Vertailukausi on rekonstruoitu vastaamaan näitä muutoksia.

Seuraavat uudet ja muuttuneet IFRS-standardit voivat vaikuttaa tulevien liiketapahtumien raportointiin:

EU hyväksyi **IFRS 9** Rahoitusinstrumentit -standardin marraskuussa 2016, ja se korvaa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. IFRS 9 sisältää uudenlaisia vaatimuksia rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelusta ja arvostuksesta. Aktian riskienhallintamalli ja rahoitusinstrumenttien tulevia rahavirtoja koskevat ominaisuudet tulevat vaikuttamaan Aktian luokitteluun. Aktian rahoitusvarat luokiteltaneen luokkiin jaksotettu hankintameno, käypään arvoon muina laajan tuloksen erinä ja tulosvaikutteisesti käypään arvoon. Rahoitusvarojen kirjaaminen yhdistellyn liike-toimintamallin mukaan, jossa käyvän arvon muutokset kirjataan IFRS 9:n mukaan muihin laajan tuloksen eriin, vastaa myytävissä olevien rahoitusvarojen kirjaamista nykyisen IAS 39 -standardin mukaan.

Konsernissa ei ole odotettavissa merkittäviä uudelleenluokitteluja käyvän arvon ja jaksotetun hankintameno välillä siirryttäessä IFRS 9:ään. Tämän vuoksi luokittelu- ja arvostussääntöjen muutosten ei odoteta vaikuttavan merkittävästi konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

IFRS 9:n mukaiset arvonalentumisvaatimukset perustuvat odotettujen luottotappioiden malliin poiketen nykyisestä mallista, joka perustuu luottotappiovarauksiin liittyviin tapahtumiin. Odotettujen luottotappiovarausten laskentaan sisältyvät jaksottaiseen hankintamenoan arvostetut rahoitusvarat ja käypään arvoon muina laajan tuloksen erinä arvostetut rahoitusvarat sekä takaukset ja luottositoumukset. Alustavien arvioiden mukaan IFRS 9:n implementoinnin odotetaan lisäävän luottotappiovarauksia.

Tämänhetkisen käsityksemme mukaan edellä mainitut, IFRS 9:ään siirtymisen yhteydessä tapahtuvat muutokset pienentävät omaa pääomaa, millä on marginaalinen negatiivinen vaikutus vakavaraisuuteen. IFRS 9:n mukaisen suojauslaskennan osalta suurin muutos on sen laajempi sopeuttaminen riskienhallintaan. Edellä mainitulla suojauslaskentaan liittyvällä muutoksella ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan. Vuonna 2017 Aktiassa tarkennetaan edelleen IFRS 9:n vaikutuksia konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Aktia-konsernissa IFRS 9 otetaan suunnitelman mukaan käyttöön, kun se tulee pakolliseksi 1.1.2018.

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardi korvaa tuottojen kirjaamisesta aiemmin annetut standardit ja tulkinnat. IFRS 15 on tuottojen kirjaamista koskeva viisivaiheinen malli, jolla ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Aktia-konsernin tuottojen kirjaamiseen. EU hyväksyi standardin lokakuussa 2016, ja se tulee pakolliseksi 1.1.2018 alkaen.

IASB julkaisi 13.1.2016 **IFRS 16** Leasing -standardin, joka korvaa standardin IAS 17 Leasingsopimus. IFRS 16:n mukaan nykyinen luokittelu käyttö- ja rahoitusleasingiin vuokralle ottajien osalta korvataan mallilla, jossa kaikkien yli 12 kuukautta pitkien leasing sopimusten käsittämät varat ja velat kirjataan taseeseen. Kun leasing sopimus on korkeintaan 12 kuukautta pitkä tai hyödykkeen arvo on alhainen, voidaan soveltaa helpotussääntöä. Leasinghyödykkeestä kirjataan erikseen leasingvelkaan liittyvät poistot ja korkokulut. Vuokralle antajaa koskevat kirjaamisvaatimukset ovat olennaisesti samat kuin IAS 17:ssä, minkä vuoksi nykyistä luokittelua käyttö- ja rahoitusleasingiin sovelletaan jatkossakin. Aktian tämänhetkisen arvion mukaan uusi standardi tuo muutoksia vuokrattujen kiinteistöjen kirjaamiseen, mistä seuraa vaikutuksia taseeseen. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa. Aktia-konsernissa IFRS 16 otetaan suunnitelman mukaan käyttöön, kun se tulee pakolliseksi 1.1.2019.

Konserni arvioi, että muilla uusilla tai muutetuilla IFRS-standardeilla tai IFRIC-tulkintoilla (International Financial Reporting Interpretations Committee) ei tule olemaan olennaista vaikutusta konsernin tulokseen, taloudelliseen asemaan tai tietoihin.

Liite 2. Konsernin segmenttiraportti

Tuloslaskelma (milj. euroa)	Pankkitoiminta		Varainhoito & Henkivakuutus		Muut		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Korkokate	95,3	97,0	0,0	0,0	0,2	0,3	0,1	0,1	95,6	97,3
Palkkiotuotot netto	65,2	65,3	24,8	24,5	0,7	0,6	-10,9	-10,4	79,7	80,0
Henkivakuutusnetto	-	-	21,2	21,6	-	-	3,5	3,3	24,7	24,9
Muut tuotot	3,2	6,8	0,1	0,2	8,1	-1,3	0,0	0,4	11,4	6,2
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	163,7	169,2	46,0	46,3	9,0	-0,5	-7,4	-6,7	211,3	208,4
Henkilöstökulut	-57,8	-57,4	-11,5	-11,4	-3,0	-3,8	-	-	-72,3	-72,7
IT-kulut	-23,6	-24,1	-2,0	-1,8	-2,7	-0,9	-	-	-28,4	-26,9
Poistot aineellista ja aineettomista hyödykkeistä	-5,6	-5,7	-0,6	-0,8	-2,0	-1,6	-	-	-8,2	-8,1
Muut kulut	-32,2	-29,3	-10,1	-10,3	-4,6	-4,5	7,4	7,3	-39,6	-36,8
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-119,3	-116,6	-24,3	-24,3	-12,2	-10,8	7,4	7,3	-148,4	-144,4
Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-2,2	-0,3	-	-	-	-	-	-	-2,2	-0,3
Liiketulos	42,2	52,3	21,7	22,0	-3,2	-11,3	0,7	0,6	61,5	64,2

Tase (milj. euroa)	Pankkitoiminta		Varainhoito & Henkivakuutus		Muut		Eliminoinnit		Konserni yhteensä	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Käteiset varat	380,1	268,4	0,0	0,0	-	-	-	-	380,1	268,4
Myytävässä olevat rahoitusvarat	1 319,4	1 686,1	515,6	507,6	9,1	7,4	-3,6	-3,6	1 840,5	2 197,6
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	445,3	481,7	-	-	-	-	-	-	445,3	481,7
Lainat ja muut saamiset	5 750,8	5 889,8	35,9	57,1	6,6	6,6	-32,8	-53,3	5 760,5	5 900,2
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	-	-	723,1	667,7	-	-	-	-	723,1	667,7
Muut varat	194,6	235,9	77,1	72,5	192,8	184,6	-128,0	-127,0	336,5	366,0
Varat yhteensä	8 090,2	8 561,8	1 351,7	1 305,0	208,5	198,7	-164,4	-183,9	9 486,0	9 881,5
Talletukset	4 706,0	4 450,2	-	-	0,0	-	-32,8	-53,3	4 673,1	4 396,8
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 480,3	3 036,9	-	-	-	-	-3,6	-3,6	2 476,7	3 033,4
Vakuutusvelka	-	-	1 162,4	1 130,5	-	-	-	-	1 162,4	1 130,5
Muut velat	509,9	644,5	35,8	31,2	20,8	34,8	-6,0	-4,8	560,6	705,7
Velat yhteensä	7 696,1	8 131,6	1 198,3	1 161,7	20,8	34,8	-42,4	-61,7	8 872,9	9 266,3

Liite 3. Johdannaiset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Suojaavat johdannaiset	(milj. euroa)		
	Nimellismäärä, yhteensä	Varat, käyvät arvot	Velat, käyvät arvot
31.12.2016			
Käyvän arvon suojaus			
Korkosidonnaiset	2 247,0	84,2	4,9
Yhteensä	2 247,0	84,2	4,9
Kassavirran suojaus			
Korkosidonnaiset	85,1	-	1,5
Yhteensä	85,1	-	1,5
Johdannaissopimukset, jotka on arvostettu tuloksen kautta			
Korkosidonnaiset *)	1 307,0	46,4	46,3
Valuuttasidonnaiset	52,4	0,6	0,5
Osakesidonnaiset **)	4,6	1,1	1,1
Yhteensä	1 364,0	48,1	47,8
Johdannaissopimukset yhteensä			
Korkosidonnaiset	3 639,1	130,6	52,7
Valuuttasidonnaiset	52,4	0,6	0,5
Osakesidonnaiset	4,6	1,1	1,1
Yhteensä	3 696,1	132,2	54,3

Suojaavat johdannaiset	(milj. euroa)		
	Nimellismäärä, yhteensä	Varat, käyvät arvot	Velat, käyvät arvot
31.12.2015			
Käyvän arvon suojaus			
Korkosidonnaiset	2 905,0	97,5	12,9
Yhteensä	2 905,0	97,5	12,9
Kassavirran suojaus			
Korkosidonnaiset	85,1	2,0	-
Yhteensä	85,1	2,0	-
Johdannaissopimukset, jotka on arvostettu tuloksen kautta			
Korkosidonnaiset *)	1 826,5	70,9	70,9
Valuuttasidonnaiset	59,9	0,4	0,6
Osakesidonnaiset **)	15,2	1,7	1,7
Yhteensä	1 901,5	73,0	73,2
Johdannaissopimukset yhteensä			
Korkosidonnaiset	4 816,6	170,4	83,8
Valuuttasidonnaiset	59,9	0,4	0,6
Osakesidonnaiset	15,2	1,7	1,7
Yhteensä	4 891,6	172,5	86,2

*) Korkosidonnaisiin johdannaisiin sisältyvät paikallispankeille välitetyt korkosuojat, jotka kolmansien osapuolten kanssa tehtyjen back-to-back-suojausten jälkeen olivat 1 305,0 (1 824,0) miljoonaa euroa.

**) Kaikki osakesidonnaiset ja muut johdannaissopimukset koskevat strukturoitujen tuotteiden suojaa.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

(milj. euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset		
Takaukset	30,8	27,4
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	0,8	1,3
Asiakkaan hyväksi tehdyt peruuttamattomat sitoumukset		
Käyttämättömät luottojärjestelyt	495,6	296,1
Muut kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	0,4	1,0
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	527,7	325,8

Liite 4. Konsernin riskipositiot

Pankkikonsernin vakavaraisuus

Pankkikonserni koostuu Aktia Pankki Oyj:stä ja kaikista tytäryhtiöistä, lukuun ottamatta Aktia Henkivakuutus Oyj:tä, ja muodostaa vakavaraisuussäännösten mukaisen konsolidointiryhmän.

(milj. euroa)	31.12.2016		31.12.2015	
	Konserni	Pankki-konserni	Konserni	Pankki-konserni
Laskelma pankkikonsernin omista varoista				
Varat yhteensä	9 486,0	8 224,9	9 881,5	8 686,3
josta aineettomat hyödykkeet	63,7	62,8	50,8	49,4
Velat yhteensä	8 872,9	7 706,8	9 266,3	8 156,3
josta velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	243,6	243,6	235,0	235,0
Osakepääoma	163,0	163,0	163,0	163,0
Käyvän arvon rahasto	67,3	15,7	75,1	24,0
Sidottu oma pääoma yhteensä	230,3	178,7	238,1	187,0
Vapaan oman pääoman rahasto ja muut rahastot	110,3	110,3	117,3	117,3
Voittovarot	223,2	189,0	207,9	179,5
Tilikauden voitto	49,3	40,0	52,0	46,1
Vapaa oma pääoma	382,8	339,4	377,1	342,9
Osakkeenomistajien osuus omasta pääomasta	613,1	518,1	615,2	530,0
Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta	-	-	-	-
Oma pääoma	613,1	518,1	615,2	530,0
Velat ja oma pääoma yhteensä	9 486,0	8 224,9	9 881,5	8 686,3
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	527,7	527,2	325,8	324,8
Oma pääoma pankkikonsernissa		518,1		530,0
Osinkovaraus		-39,8		-43,7
Aineettomat hyödykkeet		-62,8		-49,4
Debentuurit		136,1		128,4
Muut odotetut tappiot IRB:n mukaan		-20,3		-19,2
Vähennys finanssialan merkittävistä omistussuosuksista		-6,6		-4,4
Muut sis. maksamaton osinko 2015		1,0		0,0
Omat varat yhteensä (CET1 + AT1 + T2)		525,8		541,7

	(milj. euroa)				
Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuus	31.12.2016	30.9.2016	30.6.2016	31.3.2016	31.12.2015
Yhteenveto					
Konsernin oma pääoma	613,1	621,9	609,2	636,1	615,2
Toimialakohtaiset varat	143,8	140,7	143,6	139,3	128,4
Aineettomat hyödykkeet ja muut vähennettävät erät	-234,5	-236,5	-212,2	-227,4	-212,7
Konglomeraatin omat varat yhteensä	522,5	526,0	540,7	547,9	530,9
Pankkitoiminnan pääomavaade	196,4	209,0	204,7	210,7	199,4
Vakuutustoiminnan pääomavaade*	80,6	81,1	85,4	81,7	34,8
Omien varojen minimimäärä	277,0	290,1	290,1	292,4	234,2
Konglomeraatin vakavaraisuus	245,5	235,9	250,6	255,5	296,7
Vakavaraisuusaste, %	188,6 %	181,3 %	186,4 %	187,4 %	226,7 %

* 1.1.2016 lähtien Solvenssi II vaade (SCR)

Finanssi- ja vakuutusryhmittymän vakavaraisuus on laadittu konsolidointimenetelmää käyttäen ja perustuu voimassa olevaan Rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annettuun lainsäädäntöön sekä Finanssivalvonnan ohjeisiin.

Pankkikonserni

	(milj. euroa)				
	31.12.2016	30.9.2016	30.6.2016	31.3.2016	31.12.2015
Ydinpääoma ennen oikaisuja	480,0	491,0	489,8	492,5	486,3
Ydinpääomaan tehtävät oikaisut	-90,4	-85,2	-82,1	-77,8	-73,0
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	389,7	405,8	407,7	414,7	413,4
Ensisijainen lisäpääoma ennen oikaisuja	-	-	-	-	-
Ensisijaiseen lisäpääomaan tehtävät oikaisut	-	-	-	-	-
Ensisijainen lisäpääoma (AT1) yhteensä	-	-	-	-	-
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1) yhteensä	389,7	405,8	407,7	414,7	413,4
Toissijainen pääoma ennen oikaisuja	136,1	132,8	135,5	130,9	128,4
Toissijaiseen pääomaan tehtävät oikaisut	-	-	-	-	-
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	136,1	132,8	135,5	130,9	128,4
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	525,8	538,6	543,2	545,6	541,7
Riskipainotetut erät yhteensä	1 997,7	2 114,1	2 072,9	2 128,5	1 998,8
josta luottoriskin osuus, standardimenetelmä	748,8	795,2	712,6	735,2	643,2
josta luottoriskin osuus, sisäinen menetelmä	900,1	962,0	1 004,2	1 037,1	999,4
josta markkinariskin osuus	-	-	-	-	-
josta operatiivisen riskin osuus	348,7	356,9	356,1	356,1	356,1
Omien varojen vaade (8 %)	159,8	169,1	165,8	170,3	159,9
Omien varojen puskuri	366,0	369,4	377,3	375,3	381,8
Ydinpääoman suhde	19,5 %	19,2 %	19,7 %	19,5 %	20,7 %
Ensisijaisen pääoman suhde	19,5 %	19,2 %	19,7 %	19,5 %	20,7 %
Omien varojen suhde	26,3 %	25,5 %	26,2 %	25,6 %	27,1 %
Omien varojen lattiasääntö (CRR artikla 500)					
Omat varat	525,8	538,6	543,2	545,6	541,7
Lattiasäännön mukainen omien varojen minimimäärä *	183,6	185,3	189,5	187,8	185,8
Omien varojen puskuri	342,2	353,3	353,7	357,8	355,9

*80 % standardimenetelmän mukaisesta omien varojen vaateesta (8 %)

Vakavaraisuuslaskennassa hyödynnetään vastuun riskipainon määrittämiseksi Moody's Investors Service luottoluokituslaitoksen luokituksia.

Pankkikonsernin operatiivisten riskien riskipainotettu määrä

	(milj. euroa)							
Operatiivisten riskien riskipainotettu määrä	2014*	2015*	2016	12/2016	9/2016	6/2016	3/2016	12/2016
Bruttotuotot	187,1	187,7	183,3					
- 3 vuoden keskiarvo			186,0					
Operatiivisen riskin pääomavaade				27,9	28,6	28,5	28,5	28,5
Riskipainotettu määrä				348,7	356,9	356,1	356,1	356,1

* Laskettu uudelleen Aktia Rahoitus Oy:n hankkimisen jälkeen.

Operatiivisen riskin pääomavaade on 15 % kolmen vuoden bruttotuottojen keskiarvosta. Operatiivisen riskin riskipainotettu määrä on laskettu jakamalla pääomavaade 8 %:lla.

Pankkikonsernin kokonaisvastuut	31.12.2016				(milj. euroa)
	Brutto- vastuut	Vastuu maksu- kyvyttömyys- hetkellä	Riskipaino, %	Riskipai- notetut saamiset	Pääoma- vaade 8 %
Vastuuryhmä					
Luottoriski sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan					
Vähittäisvastuut - kiinteistövakuudelliset	4 620,2	4 613,6	14 %	629,7	50,4
Vähittäisvastuut - pk-yritykset, kiinteistövakuudelliset	155,7	154,8	49 %	75,1	6,0
Vähittäisvastuut - muut, ei pk-yritykset	110,5	106,0	43 %	45,9	3,7
Vähittäisvastuut - muut pk-yritykset	22,7	21,0	78 %	16,4	1,3
Oman pääoman ehtoiset vastuut	48,8	48,8	273 %	132,9	10,6
Vastuut yhteensä sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan	4 957,8	4 944,1	18 %	900,1	72,0
Luottoriski standardimenetelmän mukaan					
Valtiot ja keskuspankit	500,9	630,5	0 %	0,0	0,0
Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	199,7	223,8	0 %	0,8	0,1
Kansainväliset kehityspankit	51,6	51,6	0 %	0,0	0,0
Kansainväliset organisaatiot	159,2	159,2	0 %	0,0	0,0
Luottolaitokset	696,5	385,4	31 %	117,5	9,4
Yritykset	355,8	149,9	99 %	148,8	11,9
Vähittäissaamiset	249,5	104,9	69 %	72,2	5,8
Kiinteistövakuudelliset saamiset	772,1	701,4	38 %	265,6	21,2
Erääntyneet saamiset	37,6	10,5	109 %	11,5	0,9
Katetut joukkolainat	866,1	866,1	10 %	86,6	6,9
Muut erät	52,6	44,4	44 %	19,6	1,6
Vastuut yhteensä standardimenetelmän mukaan	3 941,7	3 327,6	22 %	722,6	57,8
Kokonaisriskin määrä	8 899,5	8 271,7	20 %	1 622,7	129,8

Pankkikonsernin kokonaisvastuut	31.12.2015				(milj. euroa)
	Brutto- vastuut	Vastuu maksu- kyvyttömyys- hetkellä	Riskipaino, %	Riskipai- notetut saamiset	Pääoma- vaade 8 %
Vastuuryhmä					
Luottoriski sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan					
Vähittäisvastuut - kiinteistövakuudelliset	5 012,2	5 006,8	15 %	732,1	58,6
Vähittäisvastuut - pk-yritykset, kiinteistövakuudelliset	162,2	161,3	52 %	84,5	6,8
Vähittäisvastuut - muut, ei pk-yritykset	89,4	83,5	39 %	32,2	2,6
Vähittäisvastuut - muut pk-yritykset	24,1	22,0	84 %	18,5	1,5
Oman pääoman ehtoiset vastuut	49,3	49,3	268 %	132,1	10,6
Vastuut yhteensä sisäisten luottoluokitusten menetelmän mukaan	5 337,3	5 323,0	19 %	999,4	80,0
Luottoriski standardimenetelmän mukaan					
Valtiot ja keskuspankit	390,0	498,0	0 %	-	-
Aluehallinnot ja paikallisviranomaiset	205,1	225,9	0 %	0,2	0,0
Kansainväliset kehityspankit	65,0	65,0	0 %	-	-
Kansainväliset organisaatiot	159,5	159,5	0 %	-	-
Luottolaitokset	864,8	469,5	31 %	144,1	11,5
Yritykset	199,2	66,2	96 %	63,8	5,1
Vähittäissaamiset	237,4	99,8	70 %	69,7	5,6
Kiinteistövakuudelliset saamiset	501,9	476,9	39 %	184,4	14,8
Erääntyneet saamiset	44,8	11,2	109 %	12,2	1,0
Katetut joukkolainat	1 183,8	1 183,8	10 %	118,4	9,5
Muut erät	55,9	49,2	46 %	22,5	1,8
Vastuut yhteensä standardimenetelmän mukaan	3 907,5	3 304,9	19 %	615,4	49,2
Kokonaisriskin määrä	9 244,7	8 627,9	19 %	1 614,8	129,2

Liite 5. Rahoitusvarat ja -velat

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

(milj. euroa)	31.12.2016		31.12.2015	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	380,1	380,1	268,4	268,4
Myytavissä olevat rahoitusvarat	1 840,5	1 840,5	2 197,6	2 197,6
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	445,3	457,2	481,7	496,1
Johdannaissopimukset	132,2	132,2	172,5	172,5
Lainat ja muut saamiset	5 760,5	5 679,6	5 900,2	5 841,1
Yhteensä	8 558,6	8 489,7	9 020,3	8 975,7
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	723,1	723,1	667,7	667,7
Rahoitusvelat				
Talletukset	4 673,1	4 651,0	4 396,8	4 358,6
Johdannaissopimukset	54,3	54,3	86,2	86,2
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 476,7	2 477,2	3 033,4	3 035,3
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	243,6	247,3	235,0	239,2
Muut velat luottolaitoksilta	74,5	76,5	84,8	86,9
Muut velat yleisölle ja julkisyhteisöille	5,5	5,5	74,0	74,0
Yhteensä	7 527,7	7 511,8	7 910,2	7 880,2

Taulukossa esitetään rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot sekä käyvät arvot tase-erittäin. Käyvät arvot on laskettu sekä kiinteä- että vaihtuvakorkoisille sopimuksille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaisten vaikutuksia.

Sijoitusvarojen käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia toimivilta markkinoilta. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkina-korkojen avulla. Lainojen osalta käyvän arvon laskennassa diskonttorossa on huomioitu olemassa olevan kannan luottoriskiprofiili sekä jälleenrahoituskustannus. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa.

Vaadittaessa maksettavien talletusten osalta nimellisarvon on oletettu vastaavan käypää arvoa. Eräpäivälliset talletukset on arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöshetken markkina-koroilla. Liikkeeseen laskettujen velkojen käypä arvo on määritelty ensisijaisesti markkinanoteerausten perusteella. Noteeraamattomien liikkeeseen laskettujen velkakirjojen sekä huonommassa etuoikeusasemassa olevien velkojen diskonttauskorossa on huomioitu instrumentin etuoikeusaseman mukainen marginaali.

Johdannaiset on arvostettu käypään arvoon markkinanoteerausten perusteella.

Rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittäminen

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi markkinaksi katsotaan sellainen markkina, josta hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tähän ryhmään kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat ja muut arvopaperit, pörsiosakkeet sekä johdannaispöytäkirjat, joille julkisesti noteerataan hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Nämä perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa olevat markkinahinnat. Markkinatietona on käytetty esimerkiksi vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat enemmistö OTC-johdannaisista sekä muut instrumentit, joilla ei käydä kauppaa likvideillä markkinoilla. Tämän lisäksi pankki tekee tuloslaskelmaan erillisen arvostuskorjauksen OTC-johdannaisien markkina-arvoon huomioiden sekä vastapuolen että oman luottoriskikomponentin.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada markkinanoteerauksesta tai todennettavissa oleviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tähän luokkaan kuuluvat pääasiassa noteeraamattomat osakeinstrumentit ja rahastot sekä muut noteeraamattomat rahastot ja arvopaperit, joista ei tällä hetkellä ole sitovaa hintanoteerausta.

Rahoitusvarat käypään arvoon (milj. euroa)	31.12.2016				31.12.2015			
	Markkina-arvon ryhmittely				Markkina-arvon ryhmittely			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat								
Korolliset arvopaperit	-	-	-	-	-	-	-	-
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-	-	-
Myytäviksi olevat rahoitusvarat								
Korolliset arvopaperit	1 439,5	93,5	206,3	1 739,3	1 745,1	186,0	172,1	2 103,2
Osakkeet ja osuudet	64,0	-	37,3	101,3	55,9	-	38,5	94,4
Yhteensä	1 503,5	93,5	243,6	1 840,5	1 801,0	186,0	210,6	2 197,6
Johdannaispöytäkirjat, netto	0,1	77,8	-	78,0	-0,3	86,6	-	86,3
Yhteensä	0,1	77,8	-	78,0	-0,3	86,6	-	86,3
Sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvät sijoitukset	723,1	-	-	723,1	667,7	-	-	667,7
Yhteensä	2 226,8	171,3	243,6	2 641,7	2 468,5	272,6	210,6	2 951,7

Siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä

Siirtoja tasojen välillä tapahtuu, kun on havaittavissa, että markkinaoletukset ovat muuttuneet, esim. kun instrumenteilla ei enää käydä aktiivisesti kauppaa. Kauden aikana ei ole tapahtunut siirtoja tasojen 1 ja 2 välillä.

Aktia-konsernin riskienvalvonta vastaa rahoitusinstrumenttien luokittelusta tasoittain 1, 2 ja 3. Arvostusmenetelmä on jatkuva ja sama kaikille instrumenteille kaikilla tasoilla. Menetelmässä määritetään, mihin arvostusryhmään rahoitusinstrumentit luokitellaan. Jos sisäisillä oletuksilla on merkittävä vaikutus käypään arvoon, raportoidaan rahoitusinstrumentit tasoon 3. Menetelmä sisältää myös arvostustiedon laatuun perustuvan arvion siitä, tulisiko rahoitusinstrumenttiä siirtää tasojen välillä.

Tapahtumat tasolla 3

Seuraavassa taulukossa esitetään tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen alku- ja loppuarvojen täsmäytys.

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusvaroille, jotka kuuluvat tasoon 3 (milj. euroa)	Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat			Myytävissä olevat rahoitusvarat			Yhteensä		
	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Korolliset arvopaperit	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2016	-	-	-	172,1	38,5	210,6	172,1	38,5	210,6
Hankinnat	-	-	-	39,1	0,7	39,8	39,1	0,7	39,8
Myynnit	-	-	-	-4,6	-1,3	-5,8	-4,6	-1,3	-5,8
Erääntynyt vuoden aikana	-	-	-	-0,3	-0,1	-0,4	-0,3	-0,1	-0,4
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-	-	-	-	-0,8	-0,8	-	-0,8	-0,8
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, ei-realisoituneet	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset	-	-	-	-	0,1	0,1	-	0,1	0,1
Siirrot tasolta 1 ja 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Siirrot tasolle 1 ja 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	-	-	-	206,3	37,3	243,6	206,3	37,3	243,6

Tason 3 käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien herkkyyshanalyysi

Taseeseen käypään arvoon merkittyjen rahoitusinstrumenttien arvoon sisältyvät ne rahoitusinstrumentit, joiden käypä arvo arvioidaan kokonaan tai osittain ei-to-dennettaviin markkinahintoihin tai -kursseihin perustuvilla arvostusmenetelmillä.

Nämä tiedot osoittavat suhteellisen epävarmuuden mahdollisen vaikutuksen sellaisten rahoitusinstrumenttien käypään arvoon, joiden arvostus perustuu tekijöihin, jotka eivät ole todennettavissa. Tiedot eivät ole luonteeltaan ennusteita, eikä niiden perusteella voida arvioida käypien arvojen tulevaa kehitystä.

Seuraavassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys mahdollisille muutoksille. Korollisten arvopaperien osalta arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 3 prosenttiyksikköä kaikissa maturiteeteissa samanaikaisesti, kun osakkeiden ja osuuksien osalta markkinahintojen on oletettu muuttuvan 20 prosenttia. Edellä esitettyjen oletusten perusteella käyvän arvon rahaston tulos- tai arvomuutoksen vaikutus rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omiin varoihin olisi 2,6 (2,4) prosenttia.

Herkkyyshanalyysi rahoitusvaroille, jotka kuuluvat tasoon 3 (milj. euroa)	31.12.2016			31.12.2015		
	Tulosvaikutus oletetulle muutokselle			Tulosvaikutus oletetulle muutokselle		
	Kirjanpitoarvo	Positiivinen	Negatiivinen	Kirjanpitoarvo	Positiivinen	Negatiivinen
Tuloksen kautta arvostettavat rahoitusvarat						
Korolliset arvopaperit	-	-	-	-	-	-
Osakkeet ja osuudet	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-	-	-	-	-	-
Myytävissä olevat rahoitusvarat						
Korolliset arvopaperit	206,3	6,2	-6,2	172,1	5,2	-5,2
Osakkeet ja osuudet	37,3	7,5	-7,5	38,5	7,7	-7,7
Yhteensä	243,6	13,6	-13,6	210,6	12,9	-12,9
Yhteensä	243,6	13,6	-13,6	210,6	12,9	-12,9

Rahoitusvarojen ja -velkojen kuittaus

(milj. euroa)	31.12.2016		31.12.2015	
	Johdannaiset	Känteinen takaisinosto-sopimus	Johdannaiset	Känteinen takaisinosto-sopimus
Varat				
Rahoitusvarat, jotka sisältyvät netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	132,2	-	172,5	-
Kuitattu määrä	-	-	-	-
Taseeseen kirjattu määrä	132,2	-	172,5	-
Kuittaamaton summa, joka kuitenkin sisältyy netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	8,8	-	15,3	-
Saadut vakuudet	117,1	-	158,0	-
Kuittaamattomien summien yhteismäärä taseessa	126,0	-	173,4	-
Netto	6,3	-	-0,9	-
Velat				
Rahoitusvelat, jotka sisältyvät netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	54,3	-	86,2	-
Kuitattu määrä	-	-	-	-
Taseeseen kirjattu määrä	54,3	-	86,2	-
Kuittaamaton summa, joka kuitenkin sisältyy netotus- tai muun vastaavan sopimuksen puitesopimukseen	8,8	-	15,3	-
Annetut vakuudet	26,4	-	44,1	-
Kuittaamattomien summien yhteismäärä taseessa	35,2	-	59,4	-
Netto	19,1	-	26,7	-

Taulukko esittää rahoitusvarat ja -velat, jotka esitetään nettona taseessa tai joihin on potentiaaliset oikeudet soveltaa päänettoutussopimuksia tai vastaavia järjestelyjä, mukaan lukien sopimuksiin kuuluvat vakuudet. Nettosumma esittää vastuut sekä normaalissa liiketoiminnassa että maksuhäiriön tapahtuessa tai konkurssitilassa.

Liite 6. Erittely konsernin rahoitusrakenteesta

(milj. euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Talletukset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	4 169,8	3 985,1
Lyhytaikaiset velat, vakuudettomat		
Pankit	46,0	64,5
Liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset	-	12,0
Yhteensä	46,0	76,5
Lyhytaikaiset velat, vakuudelliset		
Pankit - saadut käteisvakuudet panttaussopimusten yhteydessä	117,1	158,0
Takaisinostosopimukset - pankit	145,7	163,1
Yhteensä	262,9	321,2
Lyhytaikaiset velat yhteensä	308,9	397,7
Pitkäaikaiset velat, vakuudettomat		
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, seniorirahoitus	789,2	812,9
Liikkeeseen lasketut strukturoidut indeksilainat	2,3	7,5
Muut luottolaitokset	46,5	51,8
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	243,6	235,0
Yhteensä	1 081,6	1 107,2
Pitkäaikaiset velat, vakuudelliset		
Keskuspankki ja muut luottolaitokset	228,0	133,0
Liikkeeseen lasketut velkakirjat, covered bonds	1 685,2	2 201,0
Yhteensä	1 913,2	2 334,0
Pitkäaikaiset velat yhteensä	2 994,8	3 441,3
Pankkitoiminnan korolliset velat	7 473,5	7 824,1
Henkivakuutustoiminnan vakuutusvelat	1 162,4	1 130,5
Muut ei korolliset velat yhteensä	237,0	311,8
Velat yhteensä	8 872,9	9 266,3

Lyhytaikaiset velat = velat joiden alkuperäinen maturitetti alle vuoden

Pitkäaikaiset velat = velat joiden alkuperäinen maturitetti yli vuoden

Liite 7. Annetut ja saadut vakuudet

Annetut vakuudet (milj. euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Omien velkojen vakuudeksi annetut vakuudet		
Arvopaperit	380,1	303,5
Lainasaatavat, jotka muodostavat vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen (covered bonds) vakuusmassan	2 315,7	2 907,3
Yhteensä	2 695,8	3 210,8
Muut annetut vakuudet		
Pantatut arvopaperit ¹	119,5	126,0
Panttaussopimusten yhteydessä annetut arvopaperit	-	25,0
Panttaus- ja takaisinostosopimusten yhteydessä annettu käteinen	26,4	28,8
Yhteensä	145,9	179,8
Annetut vakuudet yhteensä	2 841,7	3 390,6
Edellä mainitut vakuudet koskevat seuraavia velkoja		
Velat luottolaitoksille ²	373,7	296,1
Liikkeeseen lasketut asuntovakuudelliset joukkovelkakirjalainat (covered bonds) ³	1 685,2	2 201,0
Johdannaiset	26,4	53,8
Yhteensä	2 085,3	2 551,0

¹ Koskee päivän sisäisen limiitin vakuudeksi pantattuja arvopapereita. 31.12.2016 pantattuna oli 4 (26) miljoonaa euroa ylimääräisiä vakuuksia.

² Koskee velkoja keskuspankille ja Euroopan Investointipankille sekä takaisinostosopimuksia, joissa on standardoidut GMRA-ehdot (Global Master Repurchase Agreement).

³ Vähennettynä omilla takaisinostoilla.

Saadut vakuudet (milj. euroa)	31.12.2016	31.12.2015
Panttaussopimusten yhteydessä saatu käteinen ¹	117,1	158,0
Yhteensä	117,1	158,0

¹ Koskee johdannaisia, joiden vakuudet on saatu vastapuolelta ISDA/CSA-sopimusten mukaisesti.

Liite 8. Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot

(milj. euroa)	2016	2015	Δ %
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	1,4	1,5	-7 %
Tuloksen kautta käypään arvoon arvostettavat nettotuotot rahoitusvaroista ja -veloista	-1,2	-0,5	-149 %
Myytävissä olevien rahoitusvarojen nettotuotot	9,6	2,8	246 %
josta rahoitusvarojen arvonalentumiset	0,0	0,0	-36 %
Suojauslaskennan nettotulos	-1,5	-0,1	-
Rahoitusvarojen ja -velkojen nettotuotot	8,3	3,7	122 %

Liite 9. Korkokate

(milj. euroa)	2016	2015	Δ %
Talletukset ja lainat	60,8	57,4	6 %
Suojaustoimenpiteet, korkoriskin hallinta	35,4	32,3	10 %
Muut	-0,6	7,7	-
Korkokate	95,6	97,3	-2 %

Kiinteäkorkoisten sijoitusten tulosvaikutus on jaettu korkoriski- ja luottoriskikomponentteihin. Laskelmissa huomioidaan korkoriskikomponentin vaikutus osana suojaustoimenpiteiden tulosta. Luottoriskikomponentin vaikutus on osana muut korkokate erät.

Liite 10. Luottokantaan kohdistuvat arvonalentumiset

(milj. euroa)	31.12.2016	30.9.2016	30.6.2016	31.3.2016	31.12.2015
Luottokanta ennen arvonalentumisia	5 766	5 845	6 035	5 915	5 910
Sopimuskohtaiset arvonalentumiset	-38	-37	-39	-44	-45
josta järjestämättömiin luottoihin kohdistettu	-34	-33	-34	-40	-39
josta muihin luottoihin kohdistettu	-5	-5	-5	-4	-6
Ryhmäkohtaiset arvonalentumiset	-10	-10	-9	-9	-10
Luottokanta, tasearvo	5 717	5 798	5 987	5 862	5 856

Liite 11. Henkivakuutusnetto

(milj. euroa)	2016	2015	Δ %
Vakuutusmaksutulo	112,0	174,4	-36 %
Sijoitustoiminnan nettotuotot	21,1	21,6	-2 %
josta rahoitusvarojen arvonalentumiset	-0,9	-3,2	73 %
Maksetut vakuutuskorvaukset	-112,8	-90,3	-25 %
Vakuutusvelan muutos, netto	4,4	-80,8	-
Henkivakuutusnetto	24,7	24,9	-1 %

Tätä raporttia ei ole tilintarkastettu.

Helsinki 14.2.2017

AKTIA PANKKI OYJ

Hallitus

Yhtiökokous 2017	5.4.2017
Osavuositarkastus 1-3/2017	11.5.2017
Osavuositarkastus 1-6/2017	8.8.2017
Osavuositarkastus 1-9/2017	8.11.2017

Aktia

Yhteystiedot

Aktia Pankki Oyj

PL 207

Mannerheimintie 14, 00101 Helsinki

Puh. 010 247 5000

Faksi 010 247 6356

Verkkopalvelut: www.aktia.com

Yhteydenotot: aktia@aktia.fi

Sähköposti: etunimi.sukunimi@aktia.fi

Y-tunnus: 2181702-8

BIC/S.W.I.F.T: HELSFIHH